

GRIZO JAV GELEZINKELIŲ STREIKO PAVOJUS

JUNGTINĖS VALSTYBĖS GERINASI PIETŲ VIENAMO KARIUOMENĖS VIRŠININKAMS

Kursto generolus nuversti prezidento brolių Nhu saugumo policijos vadq, budistų, studentų priešq

WASHINGTONAS, D. C. — JAV vyriausybė per valstybės departamento spaudos atstovą Richard Phillips "išteisingo" Pietų Vietnamo kariuomenės vadus nuo bet kokių kaltinimų ir įtarimų dėl praėjusios savaitės užpuolimų prieš budistų vienuolius, susitelkusius savo šventovėse (pagodose), skelbia N. Y. T. korespondentas Tad Szulc.

Valstybės departamentas pranešė, jog dabar esą visiškai aišku, kad kariuomenės viršininkai nieko nežinojo apie prezidento Diem vyriausybės planus pulti pagodas, juo mažiau jiems buvo žinomi iš anksto tie brutalūs būdai, kuriais pagodos buvo užpul-
tos.

Minėtas korespondentas pranešė, kad JAV vyriausybė šiuo pareiškimu norėjo padrasinti Pietų Vietnamo karininkus, kad jie įsiterptų į šalies politiką.

Valstybės departamentas mano, kad parodžius prieš pasaulį Vietnamo kariuomenės vadus, apgautus prezidento Ngo Dinh Diem ir jo brolio, saugumo policijos viršininko Ngo Dinh Nhu, gal susidarytų sąlygos pasikeitimams prezidento Diemo valdžioje.

Kaip nušalinti prezidento brolių?

Valstybės departamentas, kad ir netiesioginiai, bet aiškiai vadinama saugumo policijos viršininkai Ngo Dinh Nhu, prezidento brolių, tikroju organizatorių teroro prieš budistus ir juos užtariančius Saigono universiteto studentus. Saugumo policijos rankose yra 2,000 budistų vienuolių ir 3,000 studentų.

Nuversti policijos viršininką Nhu, nenuvertus jo brolio Diem iš prezidento kėdės, yra gana problematiška. Broliai Ngo (iš jų trys yra valdžios, ketvirtas — arkivyskupas) laikosi principo "vienas už visus, visi už vieną". Įvairių tarp jų kyla yra sunku ir kartu rizikuojama.

Eisenhower pritaria atominei sutarčiai

Bet JAV neprivalo atsakyti teisės gintis visais ginklais

WASHINGTONAS, D. C. — Du buvę prezidentai, Harry Truman ir Dwight Eisenhower, davė pritarimą senatui patvirtinti atominių bombų bandymų uždraudimo sutartį, sudarytą su Sovietų Sąjunga.

Harry Truman pasisakė už sutartį be jokių rezervų, nors jo nepasitikėjimas Sovietais tebėra toks pat didelis, koks buvo. Gen. Eisenhoweris pritarė sutarčiai viena sąlyga, kad ji jokiu būdu neklaidytų Amerikai gintis atominiais, branduoliniais ginklais, jei ištiktų tokia nelaimė.

Sutarty yra viena neaiški passtraipa, sakanti, kad atominės šalys nedarys atominių bandymų, nei jokių kitų branduolinių sprogdinimų, nepranešus apie atsimetimą nuo sutarties jos partneriams ir nepalaukus 3 mėnesių.

Sutarties priešinkai mano, kad Amerika 3 mėnesius negalėtų naudoti atominių bombų, sakysime, prieš Kiniją, jei ji pultų su keliais milijonais vyrų JAV armiją Korėjoje ir kur kitur.

IŠ VISO PASAULIO

Neįleido princesės Radziwill

ATENAI. — Jacquelinės Kennedy sesuo Lee, ištekėjusi už lenkų princą Radziwill, negalėjo jėgti į Materos vienuolyną Graikijoje, nes ji buvo "negražiai" apsirengusi. Princesė Radziwill atskrido iki artimiausio aerodromo laivų karaliaus Aristotelio Onasio lėktuvu ir likusį kelią baigė automobiliu. Graikų ortodoksų vienuoliai pasiūlė parūpinti padoresnį apdarą, bet viešnia užsigavo, sėdėjo į automobilį ir nuvažiavo.

Robin Hood — tik plėšikas

LONDONAS. — Žurnalas Local Government Review laiko neskoningu ir nevisuomeniniu dalyku surengtą Nottinghamame festivalį paminėti anglų "svieto lygintoją" iš Sherwoodo miškų — Robin Hood. Tariamasis didvyris buvęs būdingas plėšikas, valkata, vertas kalėjimo už savo darbus, nors dalį grobio ir atiduodavęs varguomenei.

Bėglys nuginklavo viršininką

BERLYNAS. — Vienas iš 12 vokiečių, pabėgusių praeitą savaitę į Vakarų Berlyną, buvo sienos sargybinis, 21 metų. Jis ėjo su sargybos viršininku, puskarininku įstatyti į sargybos bokštą lengvą kulkosvaidį. Nutaikęs momentą, jis atėmė iš puskarininkio kulkosvaidį ir atstatė jį savo automatinį šautuvą. Puskarininkui kalbant bėglį apsigalvoti, jis pralindo spygliuotas vielas, vis dar laikydamas prieš jį ginklą, kol jį pasitiko Vakarų Berlyno sargybiniai.

Nepatinka sąlygos JAV paramai gauti

Argentina turi išleisti 60% gautų paskolų Amerikoje

BUENOS AIRES. — Argentinos ūkio ministeris Jose Martinez de Hoz skundėsi korespondentams, kad Amerikos "pažangos sąjungos" programa kelia reikalavimus, kuriuos sunku patenkinti.

Taip antai, Amerika, skirdama Argentinai kreditus, reikalauja, kad 60% būtų išleista Amerikoje, perkant iš jos žaliavas, medžiagas.

Šie sunkumai ypač pasireiškė Argentinai statant jAV sandėlius ir Amerikai reikalaujant pirkti iš jos statybos medžiagas. Reikalauta pirkti "tik" trečdali medžiagų, bet tokių, kokių turi Argentina. Per tai sandėlių, elevatorių statyba buvo užvilkinama daugelį mėnesių.

◆ Praeitą savaitę 13 vokiečių bandė pabėgti iš Rytų Berlyno į laisvąją pusę. Devyni pataria Arifo rolei, kaip tarpininkui su Nasseriu.

Tom Morgan, kasyklų biuro pareigūnas, išbando kapsulę, kuri buvo panaudota ištraukimui iš užgriuvusios kasyklos netoli Hazelton (Pa.) dviejų angliakasių.

IRAKAS VĖL TARIASI SU EGIPTU

Prez. Arifas tarpininkauja Nasserio ir Sirijos revoliucinės valdžios vado el-Hafez sutaikinime

KAIRAS. — Egipto ir Irako prezidentai Gamal Abdel Nasser ir Abdel Salam Arif pareiškė bendrą komunikatą, kad jie yra tos pačios nuomonės apie nesutarimų šalinimą ir arabų vienybės stiprinimą.

Penketą dienų jie atvirai ir broliškai svarstė arabų tautų padėtį ir savitarpinius Egipto-Irako santykius, ieškodami kelių kaip įgyvendinti arabų vienybę.

Nepamiršę kaimyno Izraelio

Nasseris su Arifu aptarė nūdienės Izraelio "provokacijas" ir pavojingas "ekspansionistų" pasėkmes. Nutarta imtis griežtų veiksmų prieš Izraelį, jei jis pradėtų veržtis į arabų teritoriją.

Egipto (Jungtinės Arabų Respublikos) prezidentas pažadėjo šį rudenį revizituoti Arifą. Jis užtikrino Arifui, kad jo vyriausybė yra priešinga kurdų pastangoms išsikovoti Irake autonomine valstybe.

Arifas užsuko į Damaską

Pakelini iš Kairo Irako prezidentas Arifas užsuko į Sirijos sostinę Damaską, kur šį pavasarį įsigalėjo tokia pat valdžia, kaip ir Irake — Ba'ath partijos (socialistų "prisikėlimo").

Irakas ir Sirija pavasarį jau buvo išdirbę su Egiptu projektą įstoti į Jungtinę Arabų Respubliką, bet vėliau nekantrūs nasseristai pradėjo kelti maistą. Arifas ir Sirijos vyriausybės tarybos pirmininkas gen. Amin el-Hafez negalėtingai sutramdė savo nasseristus, o po to užsimanė vėl sutvarkyti santykius su pačiu Nasseriu.

Nasserio santykiai su Irako prezidentu Arifu yra geresni. Todėl Arifas pasiūvė būti tarpininku. Sirijos valdžia jį pasitiko su pridedančiomis ceremonijomis — 21 saluto šūviu ir t. t. Tai rodo, kad gen. el-Hafez pritaria Arifo rolei, kaip tarpininkui su Nasseriu.

Kritikuoja JAV už Jimenez išdavimą

KARAKAS, Venecuela. — Kad Venecuelos dabartinė vyriausybė (prezidento Betancourto) yra demokratiška, parodo kritiškas politinis ištiso puslapio didumo skelbimas dienraštyje La Estera. Skelbime daugiau kritikuojama Amerikos, o ne Betancourt vyriausybė už buvusio diktatoriaus gen. Marcos Perez Jimenez išdavimą Venecuelos teismui.

Eksdiktoriaus išdavimo reikalui lemiami žodį tarė valstybės sekretorius Dean Rusk, pasirėmęs federalinių teismų nuomone. Bet aname venecueliečių — nedraugiškų Betancourtui ir Washingtonui — skelbime atsakomybė metama broliams Kennedžiams. Didelį vaidmenį Jimenez išdavime suvaidinęs Robert Kennedy, vyr. prokuratoras.

Eksdiktorius bus Venecueloj teisiamas už \$13 mil. pasisavinimą, kada jis valdė respubliką.

F. Castro draugai iš Jungtinių Valstybių

JAV studentai persistengė beniekindami savo valdžią

HAVANA. — Sanchez De Gramont, New York Herald Tribune korespondentas, turėjo progos iš arti stebėti Fidel Castro svečius iš Amerikos universitetų ir šiaip jaunuolius, atvažiuojančius į Kubos komunistų revoliucijos minėjimą liepos 26 dieną.

Idėja parodyti Amerikos ir kitų šalių svečiams gražiąją gyvenimo dalį buvusi paskolinta iš Grigorijoto Potiomkino. Gerai apredyti kaimiečiai, šypojsi ir mojavao pakėlėse. Iš Amerikos buvo atvažiavę 59 studentai. Vienas užsimušė Santiago De Cuba viešbučio maudymosi baseine, išėjęs maudytis po ilgo girtavimo.

Po 8 savaitių važinėjimosi po Castro "Potiomkino" kaimus, studentai išskrido namo per Ispaniją, nes JAV vyriausybė yra uždraudusi keliauti į Kubą.

Didvyriai Castro akyse

Fidel Castro kalbėjo apie jankius kaip apie tikrus didvyrius, išdrįsusius spiauti į veidą savo valdžiai už draudimą keliauti į Kubą. Jūs priėmė ir vaišino Fidel Castro, Raul Castro, karo ministeris, Ernesto Guevara, ūkio ministeris, Carlos Rodriguez, žemės reformos instituto direktorius, Blas Roca, komunistų dienraščio Hoy redaktorius.

Grupės vadas Levi Laub ir du kiti "jankiai" praleido trejetą

Teisia jankius už žmogžudystę BARCELONA, Ispanija. — Teismo prokuratoras pareikalavo nuteisti mirties bausme tris amerikiečius ir vieną ispanę už ispanų piliečio, siuivyklos savininko Francisco Rovirosos nužudymą lapkričio 17 d. Vienas iš trijų amerikiečių, James Bell Wagner, 22 metų iš Union Beach, N. J., yra JAV armijos dezertyras iš Vakarų Vokietijos.

JAV ambasadorius Henry Cabot Lodge (kairėje) įteikia kredencijalus Pietų Vietnamo prezidentui Ngo Dinh Diem.

TRAUKINIŲ KOMPANIJOS VĖL PAGRASĖ ĮVESTI NAUJASIAS DARBO TAISYKLES

Geležinkelininkų unijos nusistačiusios nepasiduoti

WASHINGTONAS, D. C. — Antradienį, kai iki geležinkelių streiko datos liko tik dvi dienos laiko, senato vadai iš abiejų partijų sukruoto ieškoti išeities iš šio pavojingo kraštui ir žmonėms žygio. Demokratų vadas Mike Mansfield kartu su respublikonų vadu Dirksenu paruošė kompromisinį projektą, kaip išspręsti įsisenėjusius ir įkyrėjusius vaidus tarp geležinkelių kompanijų ir geležinkelininkų unijų.

Du angliakasiai buvo išgelbėti

Trečias vargu dar gyvas

HAZLETON, Pa. — Praėjus dviem savaitėm nuo nelaimės, du angliakasiai buvo iškelti į žemės paviršių iš užgriuvusios šachtos 320 pėdų gelmėj.

Ilgosios dramos, kurią sekė visa Amerika, aukščiausios įtampos momentas su laiminga pabaiga atėjo apie antrą valandą ryto antradienį. Pirmą ir paviršių iškėlė Henry Throne, 28 metų, ir po jo — David Fellin, 58 metų.

Judviejų daktarai Peter Saras ir Anthony Fidula apžiūrėjo išgelbėtuosius ir nustebė jų fiziniu ir psichiniu tvirtumu. Dėl visko juos paguldė į ligoninę tyrimams. Ligoninės gydytojai yra taipgi geros nuomonės apie judviejų sveikatą, bet smulkų, tikslių atsakymą duos už savaitės, atlikus visus tyrimus.

Bando pasiekti trečią vyrą

Gelbėjimo ekspertai ir technikai tuoj pradėjo gręžti dvi skylės į šachtą, kur taipgi prieš dvi savaites užgriuvo trečias angliakasis, Louis Bova. Tarp jų ir anų dviejų draugų buvo 25 metų gėruvėsis siena. Paskutini gyvybės ženklą jie girdėjo prieš savaitę. Fellin mano, kad Bova vis dar gali būti gyvas.

dienų su Fidelu Castru plaukiant jachta ir nardant po Kiauilių įlanką, kur antikomunistai, padedant galingajai Amerikai 1961 metais ruošė invaziją ir patyrė žiauriausią nesėkmę.

Kam jie atstovavo?

Amerikos studentai, atvykę į Kubos komunistų šventę, atstovavo šioms organizacijoms: Black Nationalists (negrų organizacijos Black Muslims atskaliniai); Congress for Racial Equality, organizacija, kuri sėdėjimo, gulėjimo streikais laužo senąją segregacinę tvarką Amerikos miestuose, The Independent Socialists; The Progressive Labor Party of California (trockininkai) ir įvairių rūšių "liberal-demokratai".

Penkios geležinkelių unijos tačia graso streiku, kuris sukeltų chaosą keleivių susisiekime ir prekių transportavime.

Ieško diplomato žmonos žudikų

SPRING LAKE, N. J. — Policija tuoj pagrindą manyti, kad ji galės išaiškinti ir pagauti du plėšikus ir vieną plėšikę, kurie sekmadien vakarą nužudė Čilės generalinio konsulo New Yorke Alfonso Grez žmoną Lucy, 60 metų amžiaus.

Plėšikai buvo su kaukėmis, bet konsulo tarnaitė Hilda Cervantes, 30 metų, iš Ekvadoro, suteikė policijai nemaža smulkmėnų apie plėšikų išvaizdą. Jie buvo arba negrai arba portorikiečiai.

Plėšikai pasitiko tarnaitę ant laiptų į miegamuosius kambarius sekmadienio vakarą ir pareikalavo parodyti, kur laikomos brangenybės. Tarnaitė anglų kalbos nesuprato, tada plėšikė užkalbino ją ispaniškai. Ją surišo vonioj ir nuėjo į apačią, kur konsulienė žiūrėjo televiziją. Ten ji buvo nužudyta be jokio reikalo.

Jos vyras buvo išvažiavęs tik prieš valandą laiko į New Yorką. Netoliese gyvenno konsulo sūnus Dr. Armand Grez. Jo žmona užtiko uošvės lavoną ir surištą tarnaitę pirmadienio rytą.

SUNKUS JAUNIMO KOMUNISTINIMAS

Liepos 30 d. Vilniuje įvykusiame komjaunimo plenumo labiausiai rūpintasi, kaip komunistiniai auklėti Lietuvos jaunimą ir tuo reikalu priimtas nutarimas. Komjaunimo CK pirmais sekretoriaus A. Česnavičiaus ("Komj. Tiesa" 150 nr. rugp. 2) ne tik nurodė į visą eilę sunkumų lie-tuviškąjį jaunimą komunistinant, bet ir į kitus kliūvinius, su kuriais susiduria partiniai varovai Lietuvoje.

Lietuvos jaunimas verčiamas dalyvauti ne tik vad. komunistinio, bet ir ūkinėje statyboje. Pvz. komjaunimas šefuoja kaupiamąsias kultūras ir tas pats Česnavičius jau nusiskundžia, kad visoje eilėje kolchozų "jaunimas netgi nežino, kur šios kultūros pasėtos". Komjaunimas atsiliekas ir pramonėje, transporte, statyboje. Kaip Lietuvos gyventojai skatinami dalyvauti vadinamame judėjime "už komunistinį darbą" liudija Česnavičiaus teiginys — dalyvauja 70% visų dirbančiųjų.

Pavergtos Lietuvos komjaunimo vadovybė kreipianti daug dėmesio į moksleivių gamybinį mokymą, tačiau padėtis nėra patenkinama, nes Česnavičius nusiskundžia: komjaunimo komitetuose "visiška painiava mokslievių gamybinių brigadų atžvilgiu".

Komjaunimo vadovas skundėsi ir menku jaunimo susidomėjimu darbu žemės ūkyje. Pavyzdys: 1962 metais kas dešimtas jaunasis žemės ūkio specialistas nuvykęs į paskyrimo vietą. Iki šiol į aukštąsias žemės ūkio mokyklas ir technikumus tebuve paduota tik 45% planuotų pareiškimų. Komjaunimo vadovas jaudina tai, kad daug vaikinių ir merginų neturi aštuonmečio išsilavinimo, o iš jų mokosi tik 10-15%. Dar kitas trūkumas vakarinių ir neakivaizdinių mokyklų darbe — mokslo metus sėkmingai baigia tik 55-60%

pradėjusių lankyti mokyklas. Kad dedamos didelės pastangos komunistinti jaunimą liudija plenumo paskelbtas Česnavičiaus teiginys: praėjusiais metais komjaunimo politinio švietimo tinkle mokėsi 66,000 jaunimo ir beveik tiek pat studijavo marksizma-leninizmą.

Partija per komjaunimą vis labiau skatina jaunimo politinį švietimą ir suprantama, kad čia Česnavičiaus rūpesčiai ne-daug skiriasi nuo vyr. varovo — Sniečkaus paraginimų, nusiskundimų bei pabarimų. Pvz. komjaunimo vadovas nepatenkintas Lietuvoje veikiančiomis leidyklomis — esą jos leidžiančios nedidelius, kuriuose "neleistinai mažai dėmesio skiriama brangiojo Lenino gyvenimui".

Česnavičiui kaip ir Sniečkui rūpi kova su vad. praeities liekanomis, su "religiniais prietaisais" — esą "religinis fanatizmas žymi laipsniu jau pakirs-tas" ir toliau dejuojama, kad nesą jokio pagrindo nusiraminti. Jaunimas dar paragintas kovoti ir prieš chuliganizmą, girtokliavimą, kyšininkavimą ir kitas "praeities atgyvenas" (tikrumoje, daugumoje bolševikinio režimo padarinius — E.).

Česnavičius taip pat puolė prieš literatūros kūrėjus ir pri-pažino, kad vis pasitaiko tokių knygų ir paveikslų, kurie, "švelniai sakant, sukelia mūsų nusistebėjimą". Česnavičiui ypač apmaudu, kad ty rašytojų — "iskrypėlių" tarpe kaip tik daugiausia pasireiškia jaunieji autoriai, gi komjaunimas juk atsako už jų auklėjimą.

Česnavičius savo pranešime buvo prasitaręs, kad jaunieji rašytojai kartais susivilioja "tamsiomis tarybinės tikrovės puse-mis". Būdinga tai, kad "Komj. Tiesoje" žodis "tamsiomis" iš-trintas, tačiau jis kiekvieno skai-tytojo bus pastebėtas. Tai vien-as iš pastarųjų metų (pvz.

UNITED PRESS - NAUJIENŲ Photo Mrs. Henry Throne (kairėje) ir Mrs. David Fellin, prie užgiuvusios kasyklos netoli Hazelton (Pa.) laukia, kada bus ištraukti jų vyrai.

"Tiesoje") pasitaikiusių redak-torių "pražiošojimų", kai teks-tuose praleidžiami net ištisi sakiniai ar, kaip Česnavičiaus pranešimo atveju, visumon patenka "tamsiosios sovietinio gyvenimo pusės". Kaip ir anksčiau, plenumo buvo puolami rašytojai Baltrūnas, Dautartas ir Lankauskas, o "Pergalės" žurnalo red. kolegija pabarta, nes ji savo pus-lapius paskirianti "idėjiškai ne-brandiems kūriniams".

Pagaliau, šios vasaros komu-nistinių varovų pareiškimuose jau randame naują bruožą — smerkiami "draugų kinų" išpuo-liai prieš Sovietų Sąjungos parti-ją. Grynai pagal Maskvos re-ceptą nuskamba štai kokie, se-niau vargiai įmanomi teiginiai: "draugų kinų veiksmai sukelia mūsų jaunimui rimtą apgaltes-tavimą, nusivylimą ir griežtą pasmerkimą ty, kurie nori sukir-sinti mūsų tautas". Čia aišku, kad lietuviškasis jaunimas var-giai suplaktinas su pačia parti-ja ar jos rankiu — komjaunimo organizacija. Tas jaunimas nei-reikš apgalvestavimo, nei griež-tai smerks naujuosius "kiršin-tojus". (E)

"NAUJIENOSE" gali rašyti kiekvienas ir apie viską.

ROCKFORD, ILL.

Mūsų "vikeišenas"

Dabar toks laikas. Visi kalba, kur važiuos "vikeišeno" praleisti. Žinoma, ir aš sukau savo galvą, kur dabar reiks važiuoti, kai vieną dieną gavau laišką iš pussesers, kuri parašė, kad atvažiuočiau pas ją pauogauti. — Dabar, rašo, yra pats uogų metas.

Reiškia, turim kur važiuoti. Bele tik kivečia, tai atsisakyti negalima. Dėlto sakau savo žmonai, kad jau tuojau pradė-dau rengtis, nes ilgai negalima laukti, o tai galim pavėluoti ir uogų nebėgauti.

Bėregint sūtemptau vėžimą, kurį prikvėčiau daugybę viso-kiausių beskių ir kitokių uo-gavimui reikalingų įrankių, o rytą mėgą anksti pasifeidžiam tiesiai į New Buffalo kone ki-tapus Michigano ežerą.

Sūstojam pas ponus Petro-kus. Išėma ir mus pasitinka pusseserė ir sako: Mes jau se-niai laukiam jūsų atvažiuo-jant.

Tą dieną pasisvečiavom namuose, o kitą rytą važiuojam uogauti. Prisiuogavom kiek dė-žesė tilpo, uogos labai didelės ir gražios ir visi labai pa-tenkinti parvažiuojam namo. Petrokas sako, kad beuogau-dami visi esam pavargę, rei-kia pastiprinti kūną ir dva-sią, ir atsinešė stipriai gavi-nančio eliksiro butelį. Kai iš-vertėm ir po vieną ir po kitą, beregint akyse šviesias pasid-ard, visą nuovargį visi pa-miršom ir viskas daug kitaip pradėjo atrodyti, ir visi pra-dėjom juokauti. O ta mūsų pusseserė kai nepradės pasako-li visokiausius juokus ir

rai pravedė p. K. Stiklius ir O. Broniauskienė.

Pagrindine pikniko surengimo ir jo pravedimo tvarka rūpi-nosi klubo pirm. p. M. Nebe-riezienė ir sekret. P. Sideravi-čius.

Tikrai įdomu ir malonu su-ėiti į tokio pobūdžio parengi-nimus; čia žmonės atranda nau-jas ar atnaujina senas pažin-tis. Klubo susirinkimuose bes-varstant veiklos reikalus daž-nokai nuomonėmis susikerta-ma, o pasilinksminime vėl jos išlyginama, atstatoma į dar-nią būseną.

Klubo valdyba ir parengi-mo komisija labai nuosirdžiai dėkoja dovanytojų ankotojams, piknike dirbusiems įvairius darbus ir visiems atsilankiu-siems, negailėjusiems savo pi-niginės atidaryti... Labai ne-gerai, kad mūsų šis rengtas piknikas šį kartą pasitaikė kartu su "Naujienu" vasarinio pikniku. To pasėkoje įvyko "spiltnimas". Kad išvengtų viso to, Sakių Apjskr. Klubas gavo kitą lanką savo piknikui tame pačiame O. Bruzgulienės ūžuolyne. Sekančiais metais mūsų metinis piknikas įvyks jau pavasarį, paskutinį sekma-dienį prieš Kapų Puošimo die-nv. Bus maloniau linksmin-tis žiedais pasipuošusioje gamtos aplinkumoje. Jotijos Jonas

Jaukus Sakių apskr. Klubo piknikas

Zanavykų klubas rugpjūčio 18 d. buvo surengęs savo me-tinį pikniką Onutės Bruzgulienės ūžuolyne. Oras pasitaikė labai palankus; sautėtas, tin-kamas piknikavimui, tačiau šiuo kartą piknikas susirinko bemaž tik klubo nariai, o jų biciliūnai nepasirodė. Atrodė, kad jie kur nors kitur pikni-kavo ar išvykę prie upių, eže-rų naudojosi besibaigiančios vasarėlės malonumais. Susi-rinke pikniką zanavykai draugiškai, nuosirdžiai leido laiką sūstėdė už stulų esančių ažuolų pavėsyje ar stovimoda-mi prie baro dalinosi įvairiais gyvenimo išpuodžiais, šokiams grojo mėgiamas p. Joniko šo-kių orkestras ir svečiai-vies-nios patenkinti šoko, dainavo ir kaip kiek pavargę, keliavo prie gerimų baro, kur jiems maloniai teikė atsigaivinimą gėrimus — p. Skėmienė, J. Baronaitytė, M. Neberiezie-nė, J. Zdaržinskas, A. Bendoraitis, V. Masaitis, S. Broniaus-ka ir K. Kriščiūnas.

Sakių Apjskr. Klubo rengi-mi pasilinksminimai visuomet esti gausūs išlaimėjimais, ku-riems dovanas duoda patys klubo nariai arba klubo rėmė-jai. Šio pikniko proga dova-nas davė Cicero prekybiniųkai — Jonas Būdrikas ir Pūil Pū-tirimas. Patys klubo nariai — P. Stanaitienė, S. O. Broniaus-ka, A. M. Bendoraitis, M. Ne-beriezienė, K. Kriščiūnas, J. Janulaitis, M. Sideravičienė, O. Švirmickienė, M. Endziulienė, P. Didžbaliai ir atvykę iš Aurora, Ill. J. D. Vizgirdai davė geras dovanas, kurioms išlaimėti biletelius išplatino p. O. Grybinienė su savo draugė-mis.

Piknike klubo virtuvėje skan-us valgius gamino ir jais vaišino pikniko dalyvius mūsų darbsiosios, energingos sei-mininkės — A. Derėnienė, P. Stanaitienė, E. Peikūnienė, L. Juozapaitienė ir V. Masiakienė, o M. Endziulienė rūpestin-gai gautas už valgius pinigūs registravo. Skanaus maisto pa-gūmė klubo virtuvėn auko-jo — Bendoraitis, Masičiai, Broniūskai, Sideravičiai, M. Neberiezienė, M. Endziulienė ir J. Stanistovaitienė. Saldai-tių laimėjimą sumaniai ir ge-

Populiarinamos sovietinės dainos

Komunistams rūpi kuo pla-čiau paskleisti "gerasias dainas" (suprask, šlovinančias partiją, režimą — E.). Šis reikalas jau buvo aptartas Maskvoje birželio mėn. įvykusiame kompozitorių ir muzikologų suvažiavime, o da-bar pavergtoje Lietuvoje vel-kančios Kompozitorių sąjungos valdybos sekret. P. Tamulūnas paskelbė partijos direktivą skatinančią ir iki šiol visiškai naują priemonę siekiant, kad "gerosios dainos" pasiektų plačiąsias mases, jų gaidos periodiš-kai, nuo rugpjūčio 3 d. pradėtos spausdinti "Tiesoje". Pirmoji paskelbta daina "Priesakas", jai žodžius parašė Pr. Rastūsis, o muziką — J. Bašinskas. Dainoje randami žodžiai apie Pirčiupio pelenus ir apie įprastinę sovietinių dainų frazę — taiką. ("Taiką, saugot taiką ir visad būti budriems"). (E)

Lietuvos archeologai šiais metais įvairiose krašto vietose tyrinėję jv. laikotarpių archeo-loginius paminklus, rugpjūčio 6 d. per Vilniaus radiją informa-vo apie atliktus darbus. Istori-jos mokslų kand. Kulkausko va-dovaujama viena archeologų grupė tyrinėjusi piliakalnių Vil-kaiškiio rajone — tai vienas stambiausių buvusių jotvingių žemės pilakalnių. Kita grupė, vadovaujama istorijos mokslų kand. Kalikauskienės, kasinėjo daugiausia vėlyvajam geležies amžini priklausantių pilkapius Ukmėrgės rajone. Buvo išvyku-sios dar dvi archeologų grupės.

North Side

Svečiai iš Kalifornijos

Pas Kąž Čepuką ir jo du-krą Valeriją su jos vyru W. Cherry iš Kanados grįždami į Kaliforniją buvo sustoję Čep-uko giminės Jonas, Tania ir jų sūnus Báltūnai. Prieš trejė-tą savaitę pakelti iš Kalfi-fornijos į Kanadą jie buvo sus-toję pas kitą dėdę Juozą Jo-kanitą ir jo šeimą Sandūnuo-se.

Paviešėję Kanadoje grįžo į savo Kaliforniją, kur pastoviai gyvena. Jono užsiėmimas yra namų statyba.

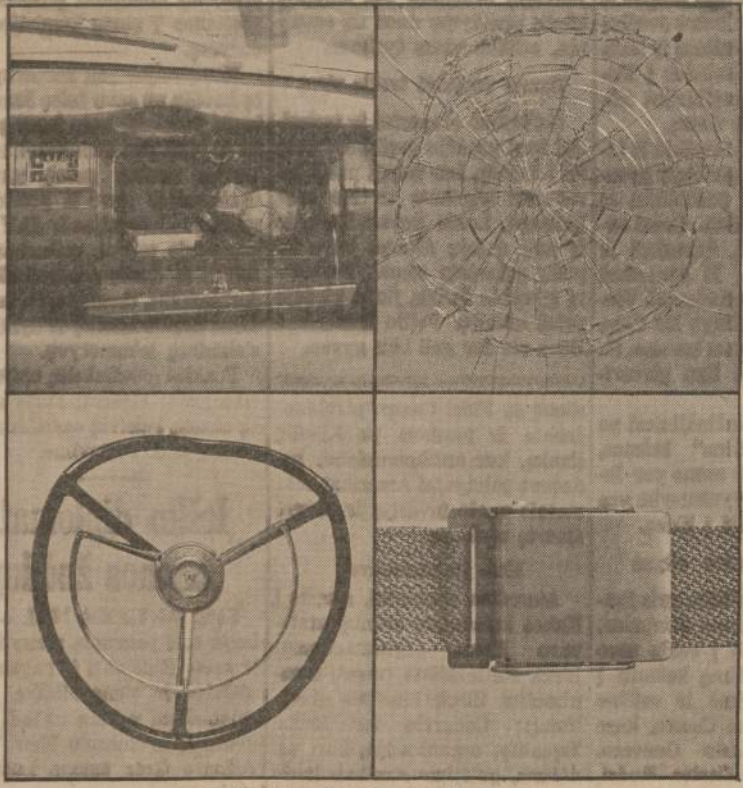
Iš Chicagos į Kaliforniją iš-vyko automobiliu trečiadienio rytą, rugp. 21 d.

Mirė Juozas Valiulis

Penktadienį rugpjūčio 16 d. Chicagėje, Apskrityties ligoninė-je mirė senas Northsides gy-ventojas Juozas Valiulis. Ra-mūnai sau gyveno prie Hum-boldt parko. Bavo viengangis ir vienišai gyveno, jau buvo pensininkas. Susirgusį polici-jos rūpesčiu nuvežė į Cook county ligoninę, kur tuojau ir mirė. Lietuviai apie jo ligą ir mirtį patyrė tik tada, kai jau buvo palaidotas. K. C.

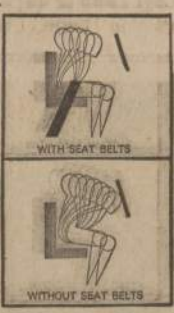
SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TIKRĄ SKILTĮ
Lietuviai taipgi perka ir pardoda
ir progas užsienio tikrai per
NAUJIENAS

4 1/2% **5%**
current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UZ VISAS TAUPYMO SASKAITAS.
4 metų investment bonus saskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniai uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

PEOPLE STOPPERS

When your car stops suddenly in a collision or emergency, the people inside keep going with tremendous force. What stops them? The windshield. Steering wheel. Dash. Too often with tragic results.
Or, seat belts stop people. Safely.
With a seat belt, when your car stops suddenly, you "stay put." You maintain a vital Margin of Safety between your body and serious injury.
The National Safety Council says that if everybody used seat belts, at least 5,000 lives could be saved a year... serious injuries reduced by one third.
Protect your loved ones and yourself. Install seat belts throughout your car... and buckle up for safety!

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. " 9 " 4 " "
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. " 9 " 8 " "
Šeštad. " 9 " 12:30 "

Chicago Savings bendrovės naujai pa-didinta istaiga su dviem kiemais au-tomobilams užima 290 pėdų plotą. Tai viena idomusiųjų ir mūsų klijatų patogumui puikiai išrengta istaiga Chicagoje. Anksti dividendai, apdraus-tas saugumas, skubus ir malonus pa-tarnavimas.
Taupykite ir skolinkite pinigus Ame-rikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2%
Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue Chicago 36 GRovēhill 6-7575
Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

Published to save lives in co-operation with The Advertising Council and The National Safety Council.
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

DRUIDAS

VEIKSNIŲ REFORMOS KLAUSIMU

Vilkas sunkiai gimdė Lietuvos Chartą, kuri buvo pagrindas ir gairės LPE. St. Barzdukas vadina ją lietuvišku dekalogu. Bendruomenės kūrimasis JAV buvo irgi lėtas ir neįvykęs. Bet ir, šiandien, 16 metų praėjus nuo pradinės naujų ateivių organizacijos ir aštuonetai metų nuo LB JAV gimimo, nėra visiškai sklandumo, spartos ir ramybės jos viešpatijoje. Jaučiama, kad jos pilyse nėra Tautos Sandaros skrynios, kurioje, per amžius tautos gėnėjus sukaupti turtai, spinduliuotų, užburty ir masintų tremtyje atsidurus tautiečius. Parafrazuodamas St. Salkauskio žodžius, kuriuos citavo St. Barzdukas, su širdgėla galiu pasakyti, kad LB per 16 metų netapo tuo, kuo galėjo ir turėjo tapti.

Dabartinė L. Bendruomenės padėtis

Apgailėtina, kad taip atsitiko, nes L. B. yra gyvybinės reikšmės lietuvių diasporai. Ji savo skaičiumi ne tik gali būti, bet ir turi tapti veiksnys, lemiantis tautos išlikimą ir jos išlaisvinimą. Sovietinės propagandos laikraštis "Tėvynės Balsas" skelbia, kad 450,000 lietuvių yra JAV, apie 50,000 Kanadoje ir Pietų Amerikoje, Australijoje — apie 10,000. Įvairiose Europos valstybėse (išskyrus S. Rusiją) lietuvių priskaitoma apie 30,000. Mes savo statistikos, deja, neturime ir nežinia ar kada turėsime. Todėl tenka remtis kitų patiekiamą. Galvoju, kad suminėti skaičiai artimi tikrovei, nes S. Rusija nėra linkusi didinti savo priešų skaičius.

"Pasulyje pasklydę lietuvių sudaro vieną Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklai kiekvienas lietuvis moka nuolatini tautinio solidarumo įnašą (Lietuvių Charta § 8, II).

Tikslas aiškus. Darbo apimtis žinoma. Lietuvių visuomenės en masse principinis ritarimas

ir arama užtikrinta. Tad ar nereikėjo laukti laimėjimo darbe? Bet faktai gerokai apgriauina mūsų turėtą optimizmą.

"P. L. B. organizacijai priklauso šiuo metu mažas lietuvių skaičius... JAV LB stovi dar ant kūdikio kojų" (M. Krupavičius, L. D., Nr. 5, 1963). Tur būt, nesuklysiu teigdamas, kad ALB dabartinei valdybai nepavyko apjungti šioje šalyje gyvenančių lietuvių. Šalyse, kuriose nebuvo senųjų lietuvių emigrantų organizacijų arba kurių kontrolę greitai perėmė nauji ateiviai (pav. Kanada) — PLB apylinkių įkurimas buvo sėkmingesnis. Bet aukščiausi suminėti skaičiai rodo, kad lietuviška diaspora kituose kraštuose, lyginant su lietuvių skaičiumi JAV yra nei reikšminga, nei lemianti. De jure, de sanguine visi lietuvi yra PLB nariai. Bet kiek de facto yra įsijungusių į Bendruomenės eiles nėra žinoma, nes dabartinis B. pirmininkas "neranda reikalo tokias žinias skelbti". Bet rinkimuose dalyvavo apie 6,000. Tad Bendruomenė netapo nei visuotine, nei demokratine. Kaikam tai nesvarbu, nes "Tėv. Ž." teko skaityti PLB atsakingo pareigūno pareiškimą, kad užtenka, jei laisvuose rinkimuose dalyvauja 3% turinčių teisę balsuoti. Gal būti toksai posakis yra teisiškas! Vargu jam galima pritari visuomeniškame gyvenime. Taip neturėtų būti.

"Let us not forget that we can never go further than we can see at least half of the people to go" (Gaitskell, 10.3.1961). Tasai faktas rodo, kad kažkas slepiasi už tos skaitlinės: ar B-nė vadovaujantys organai nėra pajėgūs pasiekti tautinių ar pastarieji yra alergiški dabartinės B. valdybos daromoms pastangoms apvienyti. Kodėl lietuviaviečiai nesijungia į Bendruomenę? "Šio nepriklausymo šaknis slypi daug giliau. Čia yra mūsų organizuotumo tragedija apskritai... Mindaugas Lietuvą suvienijo tik jėga" (St. Barz-

Netoli Dundee (Ill.) pasirodė iškaba, kuri primena, jog iki Kalėdų beliko tik 120 dienų.

dukas, Draugas, Bendruomenės minčių sukuriuose). Apie šaknis nieko nepasakysiu. Neaišku kuriam tikslui pasakysiu "suvienijo tik jėga". Lietuvis yra individualistas, bet jie visuomet linkę daryti talkas didesniems žygiams nuveikti. Senovę nutylėsim. Bet nepriklausomybės paskelbimas ir kovos už jos įgyvendinimą parodė daug pavyzdžių pasiaukojimo, susitarimo ir pasidavimo organizacijai. Buvo daug aštrių ginčų dėl Nepriklausomybės deklaracijos teksto. Bet 2.16.1918 jis buvo priimtas vienbalsiai. Ne Slezevičiaus vyriausybės jėga sumobilizavo dešimtis tūkstančių savanorių, bet tie savanoriai suteikė jėgų vyriausybei, pradžioje tik savo esimi, savo raumenimis, patriotizmu, o tik vėliau ginklais. Vokietijoje visi tremtiniai buvo LB nariai. Jei įsijūrešime, tai ir senieji ateiviai (apie 250,000) išsiferencijavo ideologiniai ir per neilgą laiką apjungė fraternalines organizacijas. Gal ne visi. Bet žymi dautuvis. Tą patį byloja 130 lietuviškų parapijų esimas. Visas organizacinis gyvenimas sujungtas su nemažomis išlaidomis. Tad nesijungimas į B-nę nėra pinigines rūšies reikalas. Todėl nieko nepadės ir leidimas balsuoti nesumokėjus solidarumo mokesčio. JAV LB valdyba jį panaikindama prasilenkė su L. Chartos § 11. Mokesčių mokėjimas nėra nedemokratiškumo pažymys. Mažo Solidarumo įnašo mokėjimas turėjo būti savotiškai simboliu, bet ne apskundinčia našta. Juos moka piliečiai, parapijiečiai ir visų organizacijų nariai. Kiekviena gyva organizacija yra realus vienetas ir saistomas teisinio nuostatu, tvarkančių organizuotą visuomenę. Solidarumo mokesčio nemokėjimas ne tik padarys LB nuostolių, bet inė dar daugiau chaotinių gaidų į jos eiles. Tai savo rūšies oficialus skatinimas neatlikti organizacijos uždavimų pareigų.

Senujų ateivių visuomeniškumas

Lietuvis en masse prisideda

lietuviškam reikalui darbu ir atidaru pinigine. Senieji ateiviai tai įrodė Pirmojo Pasaulinio karo metu, keliais milijonais dolerių paremdami atgimusios Lietuvos valstybę ūkį ir daugeliu milijonų dolerių savo gimines. JAV lietuviaviečiai ligi šiol nedejuodami išlaiko savo bažnyčias ir prie jų veikiančias mokyklas. Senieji ateiviai nenutrūkstantai aukoja ir Lietuvos laisvinimo kovai. Floridoje yra apie 1,600 senų ateivių ir tik vienas kitas naujas ateivis. Jie suaukvoja per metus apie 2,500 dolerių ALBTarybai ir Balfui. Miami lietuviaviečiai pasistatė dviejų klubų namus, kurių kaina siekia 60-70.000 dolerių, St. Petersburgo lietuviaviečiai statosi savų klubų namus už 40,000 dolerių. Daugiausiai aukoja mūsų broliai atskilėliai, kurie ištikimai tarnauja tėvynės pavergebėjams. St. Petersburgo lietuviaviečiai, paklydę komunizmo tvaike, suaukvoja "Laisvę" per metus apie 6,000 dolerių. O tų raudonskūrių aukotojų yra tik apie 130 asmenų. Tad aukojama ir ne mažai aukojama. Bet tik ten, kur jis yra įtikintą, kad reikia ta daryti ir ten, kur jis pasitiki organizatoriais. Kaip tas dalykas atrodo realybėje? Dideli senų ir naujų ateivių kiekiai nemato dabartinėje B-nės vadovybėje savo žmonių. Todėl nereikia nustebti, kad "Without representation no taxation". Todėl dabartinės B-nės valdybos finansai nėra gausūs. Pz. solidarumo mokesčių 1959-1960 buvo gauta tik 2,100, 1962-1963 m. — \$3,050. Kiek teko sužinoti, kad 1963 m. suma gauti iš nario mokesčio ir aukų vergus yra mizerna (\$1,371). Nors yra didelis skaičius literatūrinis ir kitos rūšies piniginių premijų, bet LB skiria \$2,000 premiją už tos pačios rūšies kūrinius. Ar ne bajoriškas mostas?

Todėl turi būti priežastys nušalinčios lietuvių masinį absenteizmą ir nepalaikymą B-nės finansiniai. St. Barzdukas yra daug nusipelnęs LB organizacijai akcijai. Jis gina LB, kaip

savo vaiką. Tai žavū. Bet per didelis vaiko lėpinimas neina į naudą. Arbitražiškas teisingumas ir atmetimas LB daromų pastabų nėra tikslus. Savi-kritika yra kartais labai naudinga. Atrodo, kad beveik visi seni ateiviai ir nemaža dalis naujų ateivių pasilieka už LB ribų todėl, nes dabartiniai PLB kai kurie nuostatai neteikia jokios pralieties praveisti savo atstovus į B-nės vykdomuosius organus. "Without representation no membership"...

Didžiosios lietuvių organizacijos — Altas, Balfas sudarytos susitarimo būdu. LB organai renkiami. Neseniai "Naujienos" padarė eilę rimtų priekaištų LB rinkiminei praktikai. Jos turėtų būti atitaisytos.

Sunku išaiškinti žmonėms kodėl rinkimai negalėtų būti proporcingi. Vengiama susiskaldymo? Žinoma, svarbus motyvas. Bet yra įvairių būdų nuo jo apsisaugoti, pvz. kandidatus į LB Tarybą turėtų siūlyti nemažiau, kaip 50-100 LB apylinkėse registruotų lietuvių, (2) savo atstovus Taryboje galėtų turėti sąrašai gavę ne mažiau 5-10% balsų. Reformavus ir sutvarkius rinkimų procedūrą galima būtų pajavairinti LB vadovaujančių organų sąstatą. Visos stambesnės visuomeninės grupės turėtų savo atstovus. Tuo būtų padidintas jai pasitikėjimas ir savaime išnyktų daug visokių priekaištų.

L. Bendruomenės užgrobitimas

"Svarbiausia gi bėda ir nelaimė, kad visa norima ir čia paimti į "savo rankas". (M. Krupavičius, L. D. N. 5, 1963). St. Barzdukas rašinyje "Siūlomai receptai" teigia: "Esame arti B-nės reikalų, bet negirdėjome apie tokius svarstymus nei apie tokius tarimus" (7.30.63, "Draugas"). Bet ne vienas M. Kr. taip galvoja. Jo nuomonė paremta didelio lietuvių veikėjų skaičiaus galvojimu. Yra paplitusi pažiūra teigianti: "Didelis blogumas, kad dauguma į JAV LB valdybos posėdį ateina su dviem bilietais — vienas tai B-nės, o kitas, pasilaikomas kišenėje — tai partinis". "Kaip ir antroji taip ir trečioji JAV LB sesija 6-7 liepos 1963 m. parodė, kad daugumai tarybos narių aktualiausias B-nės veiklos klausimas yra politinė veikla. Joks kitas veiklos klausimas nesukėlė tiek diskusijų kiek šis. Nors tenka pasakyti, kad trečioje tarybos sesijoje, būta daugiau balsų, siūlančių LB-nei ir toliau organizuoti kultūrinę veiklą. Nesveiku autoritetizmu paskambėjo PLB centro valdybos pirmininko Dr. Sungailos pranešimas apie B-nės dalyvavimą laisvinimo kojoje" (Margutis, N. 7, 1963). Panašus, grąsinimu dvelkias, autoritetizmas, randamas P. V. Volerto rašinyje: "Keista būtų, jei PL Seimas nesusidomėtų politiniu darbu. Jis turi apsvaistyti šio darbo formas, priėmti reikalingų nutarimų ir morališkai

pareigoti visuomenę šių nutarimų laikytis. Ir ne tik pareigoti, bet atitinkamai reaguoti, jei nuo jų būtų nukrypta" (Laisvė, N. 32, 1963). Trečioji Tarybos sesija vietoje paskirti pakankamai laiko minėtiems B-nės finansiniams sunkumams, lietuviybės išlaikymo problemom ir kitiems kertiniams negalavimams apsvaistyti praėjo bėgomis pro juos, bet visi atgijo, vienas kitą kaitino, kuomet pradėjo nagrinėti LB perimti politinį barą...

Dabartinėje B-nės Taryboje nesimato jaunosios kartos atstovų. Senosios kartos atstovų yra, rodos, tik vienas p. Bačiūnas.

Nurodyti faktai rodo, kad dabartinės valdybos vykdoma darbo kryptis nėra visiškai vaisinga. Tad gal derėtų daryti ir teisinių pakeitimų statute ir personalinių valdyboje? St. Barzdukas rašo: "B-nei ištikrųjų rūpi — tai politinių srovių kivičiai ir bendros kalbos neradimas... PLB pastangomis dabar vyksta politinių srovių pasitarimas... tai pastangos padėti jam (Vilkui) sustiprėti"...

Dera pastebėti, kad čion prasilenkta su tikrove... Dabartiniai politinių srovių pasitarimai vyksta Vliko grupių ir LLK ir ALT pasitarimo pasekmėje. Tad bereikalo PLB savinasi jai nei de jure nei de facto nepriklausančia rolę — kištis į kitų organizacijų veiklą. Tai pavojingas bumerangas. Kas bus jei kitos organizacijos panaudos tokią pat taktiką link PLB? Kodėl dabartinė B-nės vadovybė nusilepia faktą, kad jos priešakyje yra frontininkų ir tautininkų politinės orientacijos žmonės. Tad yra pagrindo teigti, kad įvyko savotiškas užgrobitimas... Kitas klausimas, kaip jis įvyko. Vlike irgi nedalyvauja tos pačios srovės su savais satelitais. Ar neįdomu, kad tos eksvlikiškos grupės panaudoja LB, kaip savotišką Trojos Arklį, kaip force de frappe grįžimui į Vliką savomis sąlygomis? Jei frontininkai ir tautininkai nebūtų turėję savo kontrolėje PLB — jie seniai būtų grįžę į Vliką, kuris jų laukia jau nuo 1958 m. Plačiau apie tai rašyta straipsnyje "Pro respublica nostra" (D. Jasaitis, Aidai, N. 6, 1963). Ar dera savo politinių ambicijų patenkimui panaudoti nepolitinę PLB-nės organizaciją? Blogiausia, kad ir "tikslas nepateisina priemonių",

nes ta akcija nebus naudinga nei PLB-nei nei Vilkui. Head-on-head susidūrimai visuomet pavojingi.

(Bus daugiau)

Pavergtos tautos

Imants Balodis laiške Chicago Tribune rašo:

Rusų komunistų oficiozas Pravda smerkia Jungtinių Valstybių paskelbtą Pavergtų Tautų savaitę. Ignoruodama faktą, kad Rusija turi paprotį pasigrobtį mažas tautas ir iki mirties iščiulpti jų kraują. Pravda tvirtina, jog kitapus geležinės uždangos nėra jokių pavergtų tautų.

Jei Pravda tikrai tiki, ką ji lausčia, kodėl ji nepataria išbandyti komunizmo populiarumą kitapus geležinės uždangos, leidžiant laisvus rinkimus Vengrijoje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, rytų Vokietijoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Rumunijoje, Albanijoje ir Bulgarijoje?

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

MIDLAND SAVINGS

5 1/2%

Dabar mokami dividendai bonų sąskaitoms

ATIDĖKITE TAKSUS

MIDLAND SAVINGS įvedė naujas rūšies didesnių dividendų sąskaitas. Skambinkite arba rašykite dėl informacijų, kaip taksai gali būti atidėti net aštuoneriems mėnesiams, kai Jūs gaunate net iki 5 1/2% dividendų. Dabar mokame 4% paprastoms sąskaitoms, 5% mokame 4 metų bonų sąskaitoms, 5 1/2% gaus pagal 8 metų planą. Visos sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00 JAV vyriausybės agentūroje.

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. CL 4-4470

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai idėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami kas mėnesį ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materioiu.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

GERIAUSIAS ANGLŲ KALBOS ŽODYNAS

A. Lallo Angliškai-lietuviškas ir Lietuviškai-angliškasis žodynas yra plačiausias apimties ir praktiškiausias iš visų iki šiol išėjusių žodynų.

Kito tokio plataus ir išsamaus žodyno artimu laiku nenumatoma išleisti. 1256 pusl. Abi dalys vienoje knygoje, įrištas stipriuose kietuose viršeliuose Kaina \$14.

Siųskite čekį arba money orderį:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAymarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

* Universal Investment Share Account

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose
metams \$15.00
pusių metų \$8.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusių metų \$7.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50
Užsienio
metams \$16.00
pusių metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.
NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

APŽVALGA

“Dirvos” oratorija

Vakar mums teko šioje vietoje panagrinti “Dirvos” nuolatino bendradarbio Vytauto Meškausko išvedžiojimus apie JAV-į užsienių politiką, menamai kryptančią į pragaištingą Lietuvai ir laisvajam pasauliui kitią. Išsiaiškinti tenka pažvelgti į pačios Clevelando laikraščio redakcijos laikyseną tuo pačiu klausimu.

Ji rado reikalinga, ažuot diskutavusi rūpimą visuomeninei problema, pulti mus (rugp. 16 d.) dėl mūsų “laikraštinių kalbos tono”.
Atsakydami į jos argumentus, mes, girdi, nepateikė jokių “šaltinių” arba “kitų įrodymų”, o tik pavartoje savo “įprastą” oratoriją, kurioje “D.” editoriaus autorius (j.č.) ypač nepatiko pastaba apie jo “regėjimo defektą”.
Kad j. č. pats pirmas užvedė kalbą apie “regėjimo defektus”, primeddamas mums “daltionizmą” (nesugebėjimą atskirti spalvas), to jisai neatsimena.

Bet blogiau, negu turėti trumpą atmintį, yra nesuivokti tame, ką pats rašytojas rašo. “D.” editoriaus pakartotojo išties eilę mūsų paduotų faktų, kurie prieštarauja pasakaj, jog Lietuva esanti “parduota”. Būtent:

“Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą iki šiol nėra JAV-į pripažintas. Washingtono tebera Nepriklausomos Lietuvos pasiuntinybė ir tebera šioje šalyje Nepriklausomos Lietuvos konsulatai. Vasario 16-os progomis JAV Kongresas oficialiai mini Lietuvos Nepriklausomybę; valstybės departamentas tomis progomis išleidžia oficialius pareiškimus...”
“Dirva” šituos faktus cituoja pažodžiui iš “Naujienu”, tuo įrodydama, kad jos regėjime nėra defekto. Taip, žodžius ji mato, bet ar ji išvėlgią jų prasmę? Neatrodo.

Juk prieš pradėdamas tuos “Naujienu” sakinius cituoti, j. č. sako, kad mes nepasirėmėme jokiais “įrodymais”. Argi faktai nėra įrodymas?
“Dirvos” faktai
Tie mūsų nurodyti visiems žinomi ir negincijami faktai “Dirvai” nieko nereikšmia, nors ji nė nebando juos sugriauti. Bet ji turinti geresnių “faktų”. Skaitytojams bus įdomu juos išgirsti. “D.” faktai tokie:

“kad čia leidžiamos Naujienos, kad ALT pinigais važinėjama į Washingtoną ir kad iš viso to išeina labai didelė politika”.
“Ir iš tikrųjų ką gi, sakysim, nuolatinis Chicago gyventojas nustojo Jaltoje ar Teherane? Nieko nustojo ir Naujienu apžvalgininkas. Dar gi ko gero laimėjo. Laimėjo visą būrį naujų bendradarbių ir prenumeratorių”.

Isidėmetina, kad tai rašo “Dirvoje” pats vyriausias jos redaktorius, 1963 m. rugpjūčio 16 d.
Tai jo “oratorija”, “kulūringos laikraštinių kalbos” pavyzdys!
Redaktorius (j.č.) tyčiojasi iš važinėjimą į Washingtoną “ALT pinigais”; prikašioja “Naujienuoms” nepaisymą, to, kas (jo nuomone) atsitiko Lietuvai Teherane ir Jaltoje, nes tai nepadare jokių asmeniškių nustolių “N-ų” apžvalgininkui”, bet gal dar jos laimėjo “būrį naujų bendradarbių ir prenumeratorių”.

Gerai, kad “Dirvos” redakcija šitaip atvirai išikalbėjo! Prispajinsime, kad mus nelaužai nustebe šita “Dirvos” redaktorius “oratorija”. Mums prisiminė nusistebėjimo išreiškimas Homero poemoje, kur Eumajus taria Odisejo sūniui Telemachui: “Vaikei, kas do žodis pro tvorą dantų tau išspruko!”
“Dirvos” redaktorius, dėja, jau nebėra 17 metų jaunuolis, kaip kad buvo tada Itakos karaliaus sūnus Telemachas; ir vargiai jo “žodis” bus jam išsprukęs netyčia. Jisai atskleidė savo ir, tur but, savo srovės pažintį ir Amerikos lietuvių

Tat, nežūrint, ar mums tai patinka, ar ne, tenka skaitytis su pusėtina tikra galimybe, kad Kennedy administracija pasiliks galioje iki 1968 m. pabaigos.

Du ketverių metų tu paties asmens prezidentavimo terminai yra normalus reiškinys JAV politikos istorijoje. Buvo išimčių, bet nedaugiausia.

ANTANAS SNEČKUS NUSISKUNDŽIA UŽSIENIO NACIONALISTŲ ĮTAKA

Kokie šio meto Lietuvos bolševikų rūpesčiai ir kaip jie susirūpinę pagyvėjusia užsienio lietuvių ir šiaip vad. “imperializmo ideologų” veikla, akivaizdžiai liudyja “Pravdoje” (212 nr. liepos 31 d.) paskelbtas Lietuvos vyr. varovo A. Sniečkaus straipsnis. Jis ištiesi perspauzdintas “Tiesoje” (178 nr.). Visos Sovietijos skaitytojams skirtame rašiny A. Sniečkus prisipažįsta, kad esą negalima nematyti, kad “atskirų žmonių sąmonėje dar yra buržuazinės galvosenos. Imperialistai kaip tik labiausiai ir orientuojasi į tokius žmones”.

Sniečkus kartoją jau nuo seniau sovietų ideologų primenamą baubą apie tai, kad “imperializmo ideologai” suaktyvynę veiklą ir kad Sovietijon skverbiasi vad. ideologinės diversijos. Čia Sniečkus paaiškina, kad tie “Vakarų imperialistai” ypač iešką spragų “prasibrauti į jėgias Pabaltijo Tarybų respublikas, taip pat ir į Lietuvą”. Užsienyje gyvenančių buržuazinių nacionalistai esą uolūs ir jie anti-komunistinei propagandai stengiasi naudoti įvairiausias kanalus — šeimininius, religinius, kultūrinius, mokslinius, ekonominius....

Paminėjęs Lietuvoje įvykusio partinio plenumo darbus, Sniečkus partijos organe ir vėl nusiskundžia iš užsienio tariamam daromam poveikiui į Lietuvos jaunimą. Pasak Sniečkaus, sovietinis jaunimas nepatyręs “kapitalistinio išnaudojimo”, nematęs vad. buržuazinio pasaulio ir nebaigęs gyvenimo mokyklos. Tad tie (nelemtieji) užsienio nacionalistai — pabrėžia Sniečkus — deda pastangas, kad tas jaunimas “iškryptų iš teisingo kelio” ir čia vyr. varovas nurodo į tų nacionalistų (suprask — Vakaruose gyvenančių lietuvių E.) naudojamą spaudą, radiją bei kitas priemones.

Sniečkus ir vėl, kaip ir kitais atvejais, nurodo į reikalingą vystyti vad. tautų draugystę, į internacionalistinį auklėjimą, į reikalingą marksistiškai nušviesti (t. y. žaloti) Lietuvos praeitį, jis džiaugiasi, kad esą dauguma senosios Lietuvos inteligentijos pasisavinusi mokslinį komunizmą ir čia tegali suminėti vienintelių pavyzdį — J. Ragauską su jo knyga “Ite, missa est”.

“Pravdos” skaitytojai, žinoma, dar patyrė, kad ir Lietuvoje menininkų tarpe pasireiškiančios naujos išraiškos formos, kad žavimasi Vakarų modernizmu ir... vėl tenka smūgis Vakarų nacionalistams, nes jie esą stengiasi išpūsti šias Lietuvos meno ir literatūros žmonių “dingusias tendencijas”. Tiems vakariečiams Sniečkus meta kaltinimą: “Jie persipauidina idejiškai silpnus kai kurių rašytojų kūrinus, juos visais reklamuoja, mėgindami suskaldyti mūsų kūrybinę inteligentijos gretas”.

Partinis varovas Lietuvoje sovietams paaiškino, kad tokios tendencijos buvusios pasmerkotos, o partija griebsi priemone dar labiau stiprinti ideologinį darbą, kitaip tariant — Lietuvos žmonių komunistinio didesni skatinimą.

Vis kova ir kova ir jai nematyti galo. Juo labiau, kad ideologinio gyvenimo sričiai Sniečkus priskaitė ir kitas “kapitalizmo atgyvenas” kaip privačias tarmininkiskumo tendencijas, tarimai neteisėną pažintį ir visuomeninę nuosavybę, į darbą, dar — blogą elgesį šeimoje ir buitėje. Visur klesti blogybės bei

P. STRAVINSKO PADĖKA ir klaidos atitaisymas

Šiuo noriu pareikšti “Naujienu” Redaktoriui Dr. Pijui Griščiūnui savo gilią padėką už leidimą man šiame laikrašty atsakyti p. V. Rasteniui ir jo kritines pastabas, padarytas man “Dirvoje” dėl tame laikrašty paskelbtų mano minčių laisvinimo klausimais.

Neturėdamas man jokios pareigos, “Naujienu” leido man apsiginti jų skiltyse, ko, deja, man neleido “Dirva”, būdama man tuo išpareigojusi jos redaktoriaus žodžiu.

Šia proga noriu atitaisyti ir vieną mano 6-me straipsnyje (“VLIKo atakavimai”, I d.) išbrovusių ir mintį iškreipiančių klaidų.

To straipsnio 5-je skiltyje, 3 pastr. atspausdintas sakinyas skaitytinas šiaip:

“O jei p. V. Rasteniui ir pasisektų savo magija prisikelti iš kapo mūsų valstybinės teisės profesorių, tai jis, p. V. Rastenių dideliu nustebimu, paaiškintų, kad jis pats, tas profesorius, dalyvavo VLIKo 1944. II. 16 d. deklaracijos paruošime ir kad jo paties, to profesoriaus, mintimi buvo sureduaguotas tos deklaracijos įvadas, kur pasakytą, kad VLIKą sudarė lietuvių politinės grupės, “kaip tautos politinės minties reiškinys ir vykdytojas”, atlikti tokiems veiksams, kuriuos teisiškai gali išgaleti atlikti tik tautos atstovybė, kad, vadinas, VLIKas ir yra ne kas kita, kaip mūsų pavergtosios tautos atstovybė”.

Išbrovus šiame sakinyje klaidai, gavosi ir klaidinga mintis, kad p. V. Rasteniui dalyvavo VLIKo deklaracijos paruošime, gi iš tikrųjų jisai nei VLIKo steigime, nei jo deklaracijos paruošime nedalyvavo.

P. Stravinskis
Cleveland,
1963. VIII. 24 d.

usnys ir kalti esą tik tie užsienio nacionalistai ar nepriklausomo gyvenimo “atgyvenos”. Jos sunku įveikti. (E)

PROF. ST. KAIRIO PAGERBIMAS

Kanados lietuviai socialistai sumanė iškilmingai pagerbti prof. STEPONĄ KAIRĮ, Lietuvos Nepriklausomybės Deklaracijos autorių ir signatarą, ilgametį Lietuvos Socialdemokratų Partijos vadą ir pasiūventųj kovotoją už darbo žmonių reikalus.

Pagerbimas įvyks Villa “Mon Repos” Smithtown, Long Island, N. Y., sekmadienį, rugpjūčio 1 dieną, priešpie, tarp 11 ir 12 val.

Į Smithtown kanadiečiai siūnia specialią delegaciją ir kviečia pagerbime dalyvauti Amerikos lietuvių socialdemokratų atstovus ir kitus lietuvius, kuriems brangus Lietuvos laisvės ir demokratijos reikalas.

Regimo Komitetas

J. PRONSKUS

Kaip anglai laimėjo Ameriką

Amerikoj šiandien bevišpatautų prancūzai, jei būtų pasirinkę kitokius sąjungininkus

9.

Jėzuitams Amerikos laukinis kraštas buvo visiškai nauja aplinkuma, kuri paveikė jų charakterį ir darbą. Atsidūrę primityvėse dykumose, susidūrė akis akis su originalia gamta daugelis jų pasidavė misticismui, pradėjo regėti visokias vizijas. Ypač pasizymėjo trys jėzuitai, kaip nepaprastai tvirti charakteriai — Charles Lefevre, Jean de Brebeuf ir Enemond Masse. Net toks Brebeuf, milžino ūgio ir plieno charakterio vyras, pradėjo svajinėti. Kai 1640 metais irokvojai atvirai paskelbė karą, norėdami prancūzus šiame kontinente visiškai išnaikinti, tėvas Brebeuf danguje, toje pusėje, kur gyvena haisieji ilgujų namų gyventojai irokvojai, sykį, pasisakė danguje matąs kryžiaus ženklą.

— Kaip didelis jis yra — paklausė kiti su juo buvę, kurie nieko nematė.

Ilgai žūrėjęs į dangų, tėvas Brebeuf pagaliau atsidūręs pasakė: “Didumo toks didelis, kad gali mus visus nukryžioti!”...

Jėzuitai tuojan ėmėsi savo įprastų triukų atsiverteliams laimėti, ką patvirtino pats Brebeuf laiške savo draugijos generolui Romoje: “Jie (indėnai) labai bijosi pragaro kančių. Susizavėję rojus

džiaugsmiais, jie atidaro savo akis tiesai. Mes jau apkrikštijome daugiau kaip 90”.
Kai huronams hironatizijoje pastatė pirmąją koplyčią, jėzuitai tai koplyčiai dovanų gavo vieną dideli sieninį laikrodį, kurs garsiai mušdavo valandas.

Pastebėję, kad laikrodis ypatingai domina ir žavi indėnus, jėzuitai sumanė tą laikrodį išnaudoti tikėjimo propagandai ir savo autoritetui. Laikrodžiui pradėjus mušti valandas, jėzuitas žinodamas kelias valandas mus, prieš pat mušant paskutinįją valandą, sakysim, dešimtą, sušukdavo laikrodžiui “Stok!” Laikrodis, tikrai, išmušęs dešimtį, sustoja. Tai matydami indėnai elnais sau per šlaunis pliaukšti ir galvas iš nustebeimo purto, klausdami. “Ką jis (laikrodis) valgo?”, manydami, kad laikrodis, kurs juda ir eina, tikrai yra gyvas padaras. Vienas Huronas buvo išvežtas į Prancūziją ir kai grįžo, papasakojo savo žmonėms, ką matęs Paryžiuje, svarbiausia, kaip aštuoni briedžiai be ragų (žirgai) auksiniame tepėe (karietoje) žeme vilko sėdintį karalių ir kaip tokia mašina žmonėms kasdien papasakoja, koks yra dienos laikas. Kadangi Ihonatizijos misijoje indėnai mėgdavo kinurą dieną slampinti, jėzuitai neįmanydami kaip jų nusikratyti, paaiškino, kad koridorij stovintis laikrodis kas valandą daro kitokį pranešimą, o ketvirtą valandą visiems isako “Go home!” (Eikit namo!).
Nuo to laiko, kai tik laikrodis išmušdavo keturis kartus, visi indėnai iki vie-

nam, sukilę smukdavo pro duris.
Savo autoritetui laukinių huronų tarpe pakelti jėzuitai panaudodavo visokias technikos priemones, kaip tai magnetą ir ypač didinamąjį stiklą. Huronai kiau-ras dienas neatsižūrėdavo į dang kartų padidintas skruzdėles ir visokius vabalus. Bet už viską geriausiai jie išnaudojo pasitaikiusį mėnulio užtemimą, įvykusi 1638 metų gruodžio 31 dieną, kurį iš anksto savo tikintiesiems perkrikštams ir dar nekrikštytiems pagonams jėzuitai “išpranašavo”, o kai huronai labai išsigando, tai užtikrino, kiek užtemimas truks, kada praeis ir nuramins, kad nieko pikto niekam nepadarys. Nuo šiol Huronai įtikėjo, kad “juodrūbiai” tikrai yra dideli raganai, kurie moka net dangaus prajovus suvaldyti!

Karai su Penkių Tautų Sąjunga

Prancūzams buvo lemta iš pačių pradžių susitarinti su labiausiai atsilikusia indėnų tauta Kanadoje — huronais ir jų giminačiais algonkvinais ir montanijiečiais, kai anglai tuo pačiu metu suėjo į praktiškus santykius su pažangiausia tada tautų grupe, bendrai vadinama irokvojais, kurie su sau giminingais huronais nuo senų laikų buvo dideli priešai.

Mohavkai visoje Penkių Tautų Sąjungoje buvo laikomi narsiausi ir agresiviausi. Anglų ir olandų (Beje, olandai iš savo Naujojo Amsterdamo — vėliau New Yorko buvo įsisavinę beveik visą teritoriją, iš kurios susideda dabartinės New-

Irokvoju vadas šiandien

Netoli Simcoe ežero, pietiniame Ontario, šiandien tebera buvusių Penkių Tautų “sostinė” — menkas, apšepęs indėnų rezervatas, kuriam pirmininkauja grynakraujis mohavkas “Malkis Juodasis Arklis”.

Yorko, New Jersey ir Connecticuto valstybės) ap rūpinami šaunamais ginklais, dabar ir irokvojai ir mohavkai pasijuto

esą padėtyje, kada gali baigti sąskaitas su savo priešais huronais ir jų sąjungininkais baltavedžiais atėjūnais prancūzais, kuriuos pradžioje jie buvo palaikę žaibus šaudančiais dievais, o dabar įsitikino juos esant tik paprastais silpnais, mirtingais ir labai gobsiais žmonėmis.

Prancūzų tolimaisias postas Kanadoje tebebuvo Montrealis, tada dar tik mažas Vilie Marie de Montreal kaimelis, įsteigtas giliai huronų teritorijoje, dėlto šiam priešakiniam postui gresė pirmučiausias pavojus, ir irokvojų skautai dažnai buvo pastebimi krūmuose aplinkui beslapaninėjanč. Gyvenimas šiame poste visą laiką buvęs nesaugus, darėsi vis labiau įtemptas ir pavojingas.

Labai ilgai laukti nereikėjo.

Sykį, 1643 m. rugpjūčio 3 d., būrys huronų perkrikštų ir trys prancūzai, jų tarpe labai mokytas ir labai šventas jėzuitas tėvas Jogues plaukė St. Lauryno upe keliomis valtimis, saugomai sumetimais laikydamiest arčiau krašto, Prieplaukė švento Petro (St. Pierre) ežerą, kur buvo daugybė mažų salelių, jie buvo staiga užklypti 40 stiprių, gerai ginkluotų irokvojų. Daugumą huronų beregint išskerdė, likusius huronus ir visus tris prancūzus jie nusigabeno į nelaisvę.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį “NAUJIENAS”

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

Ofiso telefonai: PProspect 8-3229 Rezid. tel.: WAlbrook 5-5076

Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PProspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. odias uždarytas.

Rez.: 3241 WEST 66th PLACE Phone: RPublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLĀPUMO TAKŲ CHIRURGIJA PR 6-1795 arba 312-695-0533

425 N. LIBERTY ST. R. 25 ELGIN, ILL.

Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849 Rezid.: HEMlock 4-2324

OFISO VALANDOS: Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9, antrad., penktadienį nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tikrai susitarus.

Ofiso telefonai: VIrginia 7-0036 Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS 4157 ARCHER AVENUE

OFISO VALANDOS: Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000 Rezid. telefonai: GArdens 3-7278

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juška

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS

Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso: 247-0400, Rezid. 737-7377

DR. V. KAUPAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDUS LIGOS 736 WEST 35th STREET

(Bridgetown Medical Arts) Val. vak.: 6-8, 8-10, 10-1. Trečiad. susitarus. Dienes metu tel. CA 5-5010

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET

Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700 Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDUS LIGŲ SPEC. 2454 WEST 71st STREET

ATOSTOGOSE IKI RUGSEJO 9-TOS

Phone: NEVada 6-7048

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Room 322 4010 WEST MADISON STREET

CHICAGO 24, ILL. Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p.p. Vakaris: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896 Rez. telefonai: WAlbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialiai GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4644 So. ASHLAND

Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577 Ofiso val.: pirmad., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

Po West Side pasidarius

Mūsų senos Westidės veidas kaskart gražėja

Štai Ziono Parapijos bažnyčia prie Bell ir Cermak Rd. gatvių gražiai atrodo, švariai užlaikoma. Dar neseniai priešais bažnyčią platus cementinis šaligatvis išlėtetas, o apie medelius paklita atvira žemė, kad tiems medeliams augti ir storėti būtų pakankamai vietos. Čia ir ilgus suolas padėtas bažnyčios lankytojams ar šiap praeiviams atsistoti. Prie kitos pusės bažnyčios namo darželyje žydi puikios gėlės. Pasirodo, kad kunigas J. Pauperas yra geras gaspadorius. Aną dieną savais reikalais maršuodamas, netikėtai sutikau J. Pauperą

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123 Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123

Jei neatsiliepa, tai tel. GI 6-6195 arba GI 8-6198

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 WEST 31st STREET

(Kampus Halsted ir 31-os gatvių) Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS Aparatų - Protezų, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojoms (Arch Support) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-1. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB. 2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill. Telefonai: PProspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381 Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

PERKRAUSTYMAI MOVING

Leidimai - pilna apdrauda ZEMA KAINA R. ŠERENAS 2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų. ANTANAS VILIMAS 3415 So. LITuanica Avenue Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

MAŽIAU kaip už \$100.00 1964 m. nešiojama TV J. G. Television Co., 2512 W. 47-St. FRontier 6-1998

Atdara kasdien be sekmad.

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v. Tel.: HEMlock 4-2413 7159 SO. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO 29, ILL.

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI (Nauji dideli traukai - gražiausi kraustymo įrankiai. Ilgu metu patyrimas - Pigūs ir šalinimas pataravimas) JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

prie pat bažnyčios durų. Jis, kaip ir visuomet, su nuoširdžia šypsena po trumpo pasikalbėjimo man sako "aš žinau dėl tavęs lengva dirbeli".

Aš, žinoma, jam padėkojau bei paaiškinau, jog dar neseniai iš ligininų grizau ir kol kas nevisiškai sustiprėjau, kad galėčiau darba dirbti.

Reikia pasakyti, kad J. Pauperas daugiūni lietuvių surado gerus darbus. Mutual Federal Savings bendrovės statomas naujas namas laipsniškai kyla aukštyn. Matyti, po žeme pinigų sandėliai jau užbaigti. Dabar didžiausias keltuvus, kurio viršūnė išrodo įsiremusi į debesis, kelia ir stato galingus geležinius stulpus. Darbininkai susilę dirba, vikriai kabinėjasi kaip voverės apie išskeltus stulpus. Didelis būrys praeivių, sustoję žiūri kas čia daroma. Aš irgi atsidūriau jų tarpe pasiklausyti apie ką jie tarpusavyje kalbasi. Na, ir nūgrindau; vienas antram sako: "Matai, brolyti, kai šis geležies ir mūro namas bus baigtas, tai jo nei pats perkūnas negalės sudaužyti ir žmonių taupomus pinigus ne išbarstys".

Kaip jau žinoma, Mutual Bendrovės (2202 W. Cermak Rd.) vadovas - prezidentas yra gerai patyręs finansininkas bei gabus gaspadorius John J. Kazanauskas.

Čia pat prie kampo Cermak ir Leavitt gatvių yra didžiulis puikus iš visų pusių gražiai apdailintas naujas pastatas, kuris savo išsidumu patraukia kiekvieno praeivio akį. Tai Metropolitan State bankas, kuris savo išvaizda iš lauko ir vidaus prilygsta didmiesčio bankams. Kai lauke didelis karštis, tai viduje gana vėsus. Matyt, žmonių ir bankų atvyksta ir iš toliau su savo finansiniais reikalais. Čia tarp kitų banko finansų žinovų yra ir mūsų organizacijų veikėjas Antanas Valonis.

Vienas iš seniausių Westidės biznierių, stovėjas Petras Mankus, kuris per daugelį metų turėjo siuvyklą 2230 W. Cermak Rd., mirė ir trečiadienį, rugpiučio 21, iš Zeffran koplyčios (1941 W. Cermak Rd.) skaitingos būrio paldojū buvo išlydėtas į amžinąjį ir Lietuvos Tautines Kapines. Per šermenis koplyčioje lankėsi daug velionio draugų bei pažįstamų. Taipgi buvo daugybė įvairių brangių gėlių. Šermenis ir laidotuves tvarkė laidotuvių direktorius P. J. Ridikas.

Taigi ateina laikas ir važiuk žmogau į ten, iš kur jau nebegalima sugrįžti. P. Mankus buvo laisvų pažiūrų, visad gerai nusiteikęs lietuvis.

Adolfas Virketis su žmona Barbara, 2259 S. Western Av., jau bus apie trėti metai kaip čia įsikūrė užiegos biznyje. Iš pradžių jiems buvo gana sunku verstis. Reikėjo savo seniaui sutaupyti pinigų nemazai išleisti, kol pradėjo atsigriebti, nes ši vieta jau pirmiau buvusių biznierių buvo nuygyvendyta ir paikta be kostumerių. Dabar biznis pagerėjo. Barbara aptarnauja su pietumis atėjusius iš artimų dirbtuvių, o Adolfas aptarnauja su kava, alučiu ir kitais gėrimais. Adolfas švenčių proga duoda savo biznio skelbimus Naujienoms, sakydamas: kai kitieks nieko neduosi, tai ir pats nieko negausi. Pas juos yra Naujienos, Sandara ir kiti laikraščiai. Adolfas priklauso Amerikos Lietuvių Piliiečių Pašalpos Klubui, Zarasiškių Klubui ir Lietuvių Bendruomenėi. Karts nuo karto Piliiečių Klubu valdybos nariai ir kiti atvyksta pasisvečiuoti. Vietos smulkūs biznieriiai, ypač maisto krautuvės, merdi. Dangelis gyventojų, turėdami

savo automobilius, parsiveža maisto iš toliau, iš didžiųjų krautuvių, kur perka daug pigiau. Pas savo vietinius biznierių perka labai mažai ir tik smulkmenas. Iš to galima padaryti išvadą, kad mažųjų biznierių gyvavimas nepavydėtinas ir, laiku būnant, vienas po kito jie turės uždaryti duris. Jau ir taip nemažas skaičius biznierių savo būniavietes perdirbo į gyvenimui butus ir gaurina aukštas nuomas. Kaip žinoma, būtų didelis trūkumas, tai kodėl nepasinaudoti proga.

A. Jūtas

Lietuvių Fondo taryba, valdyba

Lietuvių Fondo visuotiniame suvažiavime naujai išrinktoji vadovybė tęsia užsimitąjį darbą. Fondo naujoji taryba yra šios sudėties:

Dr. A. Razma - pirmininkas, Dr. G. Balukas-vicepirmininkas, plk. A. Reklaitis-sekretorius. Tarybos nariai: Dr. K. Ambrozaitis, J. Bngdonavičius, T. Blinstrubas, Z. Dailidka, Dr. F. Kaunas, Dr. P. Kisielius, inž. B. Naudzius, Dr. V. Šimaitis, plk. J. Švedas ir Dr. V. Tauras.

Fondo valdybą sudaro: T. Blinstrubas - pirmininkas, agr. A. Šantaras-vicepirmininkas, J. Vaičiūnas - sekretorius, Dr. V. Šimaitis - išdėtininkas, St. Rauckinas - finansų sekretorius.

Lietuvių Fondo kasoj, neskaitant pasizadėjimų, jau sudėta \$80,000. Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugijos suvažiavimo Chicagoj proga Darbo dienos savaitgalį Draugijos Illinois skyrius įteiks Lietuvių Fondui \$1,000.

Kodėl nerengiami Pabaltijo festivaliai? Vak. Vokietijoje surengtoje Studijų Savaitėje neseniai iš Lietuvos atvykę studentai palietė kai kurias Lietuvos gyvenimo apraiškas. Įdomu, kad nuo 1957 m. Pabaltijos respublikose daugiau nerengiami pabaltijiečių festivaliai ir viena priežasčių esanti ta, kad lietuviams studentams prikišamas per didelis nacionalizmas. Į tokius festivalius Vilniuje, Rygoje ar Taline suplaukdavę daug studentijos ir festivalio dalyviams - pabaltiečiams - žygiuojant sostinių gatvėmis pasigirdavo šikniai: "Tegyvuoja Lietuva", "Lai dzivo Latvija" ar "Elagu Eesti". Jei žygiuodavo kitų tautybių dalyviai, minia juos sutikdavo tyliai ar net su švilpimais. Lietuviai studentai atsidiūrė kituose Pabaltijo kraštu miestuose visuomet pasijūnta esą kaip namie. (E)

Trafiko tiketų rekordas Frank Saraceno, 40 metų, bedarbis bartenderis, per 1959, 1960 ir 1961 metus gavo ir sunaikino 233 trafiko tiketus po \$3,95 ir \$10 ir dabar gaus sumokėti daugiau kaip \$23,000. Jo teismas pas teisėja Cwiklinskį paskirtas rugsėjo 17 dieną. Trafiko teismo valdinin-

Foot Comfort Aids Stretch Shoe Budget For many young parents, keeping the family well-shod is a financial challenge that ranks with the grocery bill, the mortgage, and the car payments. One way to stretch your footwear budget, however, is to use some of the foot health products now on the market. Podiatrists say that foam latex or felt strips and cushion insoles can help prevent the deterioration of a shoe's inner structure, and even make worn-out shoes wearable again. This is especially true of less

kai safo, kad tokio tiketų skaičiaus niekas nebuvo surinkęs per visą Chicago miesto istoriją. Policija jo ieškojo daugiau kaip metus laiko.

2,500 išvyko į Washingtoną

Antradienį, spėjama, kad daugiau negu 2,500 chigagiečių dviem samdytais "laisvės traukiniais" ir keturiais lėktuvais iškeliavo į Washingtoną, dalyvauti negr "Laisvės Darbų" demonstracijoje. Kiti išvažiavo nuosavais automobiliais, tik prisibijoma, kad arčiau prie Washingtono įvykis didelis kelių užsikimšimas.

Apskaičiuojama, kad maršas kiekvienam asmeniui kaštuos tarp \$40 ir \$50, įskaitant \$27 už traukinio bilietus arba po \$39-48 už lėktuvus. Dangelis išsivežė savo maistą.

TRUMPAI

— Standien yra labai malonu paveikinti visuomenininkę Marioną Zolpienę, kuri švenčia savo gimtadienį. Marioną Zolpienę yra atlikusi daug ir svarbių darbų mūsų veikloje ir yra nepailstama veikėja. N. S. L. A. 134-ta Moterų Kuopa, Chicago, Ill. iškilmingai rengias paminėti 40 metų įsikūrimo jubiliejų. Sekmadienį, 1963 spalio 13. 5 val. vak. įvyks sukuriamas banketas Martiniq Restorane, 2500 West 94th Place. Ta pačia proga bus pagerbtas ir Dr. S. Biežis išstarnavęs kuopai 40 metų Dr. Kvotėju. Bus ir graži muzikalinė programa. Tikime sulaukti daug narių ir svečių paminėti šios kuopos veiklų ir garbiną gyvavimą. Birutė Jezavitas, Kuopos Prot. Sekr.

PATRICIA (PETRONĖLĖ) ALEX Gyv. 3529 W. Le Moyne St. Mirė 1963 m. rugpiučio 26 d., 7:30 val. ryte, sulaukusi 76 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Ervikio mieste, Tauragės apskrityje. Amerikoje išgyveno 58 metus. Paliko nuliūdę: sūnus Edward, jo žmona Louise (pagal tėvus Mleko), anūkas Lawrence, sesuo Rose Baumil ir gimines. Kūnas pašarvotas Wold & Wold koplyčioje, 3337 North Avenue. Penktadienį, rugpiučio 30 d., 10 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Lietuvos Tautines kapines. Visi a. a. Patricia Alex gimimės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimimą. Nuliūdę lieka: Sūnus, marti, anūkas, sesuo ir giminės. Laidotuvių Direktorius Wold & Wold. Tel. 252-2748.

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETER MILASIJUS Gyv. 3845 So. Union Ave. Mirė 1963 m. rugpiučio 25 d., sulaukęs 71 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Varnių mieste, Telšių apskr. Amerikoje išgyveno apie 50 metų. Paliko nuliūdę: žmona Marcella, pagal tėvus Mayus, sūnius: Peter, jo žmona Bernice ir Walter, žmona Betty, duklė Loretta Eichas, jos vyras Felix, 6 anūkai, uošvė Paulina Mayus, švogeriai John ir Elmer Mayus, švogerkė Agnes Lambert, kiti gimimės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko sesuo Alice Skirmantas. Kūnas pašarvotas McKeon koplyčioje, 634 W. 37 St. (37 St. ir Lowe Ave.). Ketvirtadienį, rugpiučio 29 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nativity parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse. Visi a. a. Peter Milasius gimimės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimimą. Nuliūdę lieka: Žmona, sūnūs, marčios, duklė, žinetas, anūkai ir giminės. Laidotuvių Direktorius McKeon. Tel. YA 7-0925.

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

CHICAGO Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIUNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

Naujienu administracija turi daug gražių ir nebrangių knygų, kurias galima tik už kelis dolerius įsigyti. Knyga yra geriausias žmogaus draugas, tad ir tu įsigyk bent keletą tokių draugų.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st STREET

1410 So. 50th AVE., CICERO

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIKA & EVANS 6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS MAŠINOMS VIETA REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

CHICAGO Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213 2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIUNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

GĖLININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės. ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

LOVEIKIS Telegrama Visas Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagarbams 3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ BEVERLY H

SLA PREZ. DARGIS APIE ARTIMIAUSIUS ORGANIZACIJOS DARBUS IR UZDAVINIUS

Artinasi ruduo ir prasidės svarbus darbas didžiausioje lietuvių fraternalėje organizacijoje — Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Todėl mūsų bendradarbis kreipėsi į SLA prezidentą Povilą Dargį, prašydamas pasisakyti dėl aktualių darbų.

SLA reikšmė bendrame lietuviškame veiksime.

Į mūsų organizaciją, — pradėjo p. Dargis, — daugumas atėjo patriotiniais tikslais, nes jiems rūpi ne tik gauti gerą apdraudą, bet ir dalyvauti bendrame tautiniame veiksime, kuriame solidarai dalyvauja įvairių pakraipų veiklūs lietuvių patriotai. Galui nurodyti reikšmingą pavyzdį: SLA artimai dalyvauja Amerikos Lietuvių Tarybos darbuose nuo jos įsisteigimo laikų ir šią svarbią mūsų visų instituciją parėmė tūkstančiais dolerių. Dabartiniu metu ALT direktoriatai dalyvauja trys SLA

SLA prezidentas Povilas Dargis

Pild. Tarybos nariai. Mūsų gilus troškimas, kad ši reikšmingiausia mūsų organizacija veiktų sklandžiai, suderindama joje dalyvaujančių srovių nuostatus, kad būtų veikiami, kaip jau buvo praityje, susitarimo keliu, vengiant atskirų grupių ar net blokų dominavimo. Tokio pobūdžio veikimas buvo sėkmingas praityje, buvo nuveikti gražūs ir reikšmingi darbai ir tuo būdu išlaikysime tautinį vieningumą ateityje.

Artimiausias SLA Pild. Tarybos suvažiavimas įvyksta Chicagoje

Kadangi ALT suvažiavimas paskirtas Chicagoje rugsėjo 14-15 dienomis, tai SLA Pildomoji Taryba, norėdama veiksmingai prisidėti prie jos darbų, šiam įvykiui prisitaikė ir savo suvažiavimą paskyrė rugsėjo 11-13 dienomis, kad jos nariai atliktų savo įsipareigojimus ALT darbuose. Tad SLA Pild. Tarybos suvažiavimas bus nusakytu laiku Sherman vėšbutyje, Chicagoje.

Svarbiausi SLA Pild. Tarybos numatomi darbai

Mūsų Susivienijimas vengia paralelizmo su kitomis svarbiomis organizacijomis, bet šiuo metu yra gliai susirūpinta sustiprinti visoje organizacijoje, ypatingai kuopose, visuomeninį bei kultūrinį darbą. Šis darbas gali būti sėkmingas, jeigu jis bus tinkamai organizuotas. Eilėje kitų sumanymų yra numatoma steigti SLA Kultūrinį Centrą. Yra pasiūlymas pirkti platesnę vietą New Yorko valstijoje, o taip pat bandoma isigyti naujus namus Atlantic City, N. J. Turima galvoje, kad būtų tinkama vieta SLA nariams suvažiuoti ir susitikti kultūriniam bendravimui, o ypatingai jaunimui, kur jis galėtų sportuoti ir vykdyti meninius parengimus.

Tarp kitko, galima nurodyti, jog daugumas mūsų senų veikėjų turi savo asmeninius archyvus, knygų rinkinius bei bendrosios veiklos dokumentus. Planuojama kreiptis į tokius veikėjus ir jiems siulyti tuos brangius ne tik mūsų šeimai, bet ir bendrai lietuvių kultūrai neįkainojamus turtus

palikti globoti SLA. Žinoma, taip pat ir SLA Centre esąs nemažas archyvus rengiamasi tinkamai sutvarkyti. Tad ateinantis SLA Pild. Tarybos suvažiavimas be savo eilinių darbų, turės reikšmingus klausimus apsvaistyti ir išspręsti. Bet svarbiausias mūsų rūpestis...

Jūs turit galvoje, ponas prezidente, Naujosios Aušros vajuos darbus? — paklausė mūsų korespondentas.

Taip, — atsakė P. Dargis, — mes turim daugiau kaip 370 kuopų, mes apjungiam didžiausią skaičių lietuvių bendram tautiniam darbui, mes ugdome solidarų ir vieningą darbą tarp įvairių patriotinių srovių lietuvių. Šis darbas mums sekasi, nes tik praityme vajuje gavome tarp 600 ir 700 naujų narių, kiek toli gražu negavo nė viena panaši organizacija. Betgi mums svarbu ne tik išlaikyti esamą narių skaičių, kurs natūraliai keičiasi, bet ir padidinti SLA, vienkart padarant jį dar reikšmingesnį visame lietuviškame gyvenime. Ir čia galiu pasidžiaugti, jog pradžia padaryta gera. SLA Centras tinkamai pasirengė vajuos akcijai, palaiko artimą kontaktą su atskirais veikėjais ir kuopomis, iš visų kolonijų ateina viltį teikiančios naujienos. Štai pirmoji kregždė...

Clevelando Moterų kuopa. Moterų kuopų reikšmė

Veikliųjų SLA organizatorių pastangomis neseniai įsisteigė nauja SLA 20 Moterų kuopa Clevelande, Ohio. Taip pat jau pradėta organizuoti Moterų kuopa New Yorke, planuojama steigti moterų kuopos ir kituose didmiesčiuose. Čia pravartu atkreipti dėmesį į moterų kuopų reikšmę SLA veikloje. Kaip tai, syklė, moterų SLA kuopos veiklos, jos linkusios palaikyti socialią bendravimą ir žymiai pagyviną organizacijos gyvenimą. Jeigu neturėtume moterų kuopų, tai daugelis moterų vargu būtų atėjusios į SLA. Gyvais pavyzdžiais remdamiesi ir stengiamės daugiau moterų kuopų įkurti. Mus džiugina žinia, kad Australijoje rengiamasi steigti SLA kuopa. Panašios nuotikos ir Anglijoje.

Ką gali tikėtis jaunimas gauti iš Susivienijimo?

Spaudoje teko pastebėti kažkieno pasisakymą, kad jaunimas nenoriai eina į tokias organizacijas, kurios atvežtos iš Europos arba į senesnę kartos čia sukurtas sąjūdžius. Čia ne vieta jaunimui daryti jokių priekaištų, manau kad reikia suprasti mūsų jaunimo nuotakas, nes tas jaunimas išaugo skirtingose sąlygose, daugumoje yra šios šalies kultūros įtakoje ir saviškai supranta bendrinį veikimą. SLA yra jaugęs į šios šalies gyvenimą, yra neatskirama jo dalis daugiau negu kokia kita lietuviška organizacija. Tad jaunimui Susivienijime yra dirva pasireikšti visuomeniniame veiksime savo gabumais ir kartu dalyvauti lietuviškame patriotiniame darbe. O jaunimui mes pasirengę duoti daugiausia negu kas kitas. Mes pasirengę padėti lietuvių skautams, sportininkams, meno ir kultūros kurėjams, suteikti jiems konkrečias priemones jų darbui. Nereikia užmiršti, jog jau dabar žymi dalis SLA kuopų sekretorių yra iš čia gimusiųjų tarpo. Ateityje, kad jaunimas jaustųsi savarankus, planuojama prie esamų kuopų jų apimtyje steigti jaunimo skyrius, kur jaunimas nepriklausomai galės veikti. Jaunoji karta, kaip čia gimusieji, taip pat ir atvykę iš Europos ir išaugę šios šalies kultūroje,

UNITED PRESS - NAUJIENŲ FOT. John James, kuris yra įtariamasis dalyvavimu apipilime traukinio Anglijoje. Iš traukinio buvo pagrobta \$7,300,000.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Chicagoj nusikaltimai tikrai pradeda mažėti

Visuose kituose Amerikos vidurinių vakarų miestuose per pirmąjį šių metų pusmetį nusikaltimų skaičiai padidėjo, tik vienintelę išimtį sudarė Chicago, kur nusikaltimai, lyginant su praėjusių metų pirmuoju pusmečiu, gerokai sumažėjo.

Chicagoj per praėjusį pusmetį būta 155 žmogžudysčių (28 mažiau kaip pernai per tą laiką); 545 išprievartavimai (302 mažiau); 8,117 plėšimų (1, 200 mažiau); 4,604 smurtinių užpuolimų (2,200 mažiau); 15,846 įsilaužimai (1, 700 mažiau); 10,820 vagystės (400 mažiau) ir 13,763 automobilių vagystės (1,300 mažiau).

Bene sudraus ambulansus

Policos trafiko divizijos viršininkas Doherty pavėdė policininkams sekti gatvėmis važiuojančius ambulansus, ar jie laikosi gubernatoriaus liepos 25 dieną pasirašyto biiliaus, kuriuo draudžiama ambulanams turėti puikią ateitį Susivienijime.

SLA baigia aštuntą dešimtmetį savo gyvavimo. Nuo įsisteigimo dienos iki šiam laikui SLA stovi lietuviškos sargyboje, ir jo troškimai pastovūs ir tvirti tarnauti savo tautai ir ugdyti naujas jėgas kilniam patriotiniam darbui, — baigė pasikalbėjimą SLA prezidentas Povilas Dargis.

NAUJIENOMS REIKIA NAUJŲ MAŠINŲ

Iki šio meto NAUJIENOS neprašė pagalbos. Per 50 metų jos leido dienraštį, besiversdamas vien tiktaisi iš gaunamos prenumeratos, skelbimų, spaudos darbų ir patarnavimų uždirbtais pinigais. Niekad didelių atsargų neturėjome, bet per 50 metų dienraštį spausdinome ir tebespausdiname.

Galėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mus užgula naujieji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvarkyti, prisitaikyti prie naujesnių, geresnių ir kai kuriais atvejais net pigesnių gamybos procesų. Plieno pramonė stotasi naujas krosnis, geležinkeliai taisosi naujus lokomotorus, spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Daugelis didesniųjų dienraščių įsigijo naujas mašinas.

NAUJIENOMS taip pat reikia naujų mašinų. Vieną kitą spaudos darbų mašiną ir mes esame įsigiję, bet didžioji mašina yra ta pati, kurią nusipirkome prieš 50 metų.

Modernios spaustuvės mašinos brangios. Jeigu pirma galėjai nusipirkti mašiną už kelis šimtus ar kelis tūkstančius dolerių, tai šiandien naujoms mašinoms reikia išleisti dešimtis tūkstančių dolerių.

NAUJIENAS įsteigė Amerikon atvažiavę lietuvių, kurie jautė, kad reikalingas teisingas ir tikslus informacijos šaltinis. Jas rėmė platus Amerikos lietuvių sluoksniav. Per 50 metų NAUJIENOS tarnavo Amerikos lietuvių visuomenei ir kovavo už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiamės į visuomenę.

Minėdami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume atnaujinti spaustuvės mašiną ir galėtume leisti dienraštį dar kita pusšimtį metų. Mums reikia naujo preso, reikia mašinų foto reprodukcijoms ir kitiems spaudos darbams. Esame įsteigę NAUJIENŲ MASINŲ FONDĄ ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbos. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENŲ MASINŲ FONDAS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois NAUJIENŲ BENDROVĖ

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

PORAI

REIKALINGA VEDUSIŲ PORŲ, mokanti pakankamai gerai angliskai, namų darbams šeimoje, Highland Parke.

Vyras — smulkiems namų tvarkymo darbams, valymui ir lengvam soferiavimui. Taip pat turės padėti sodininkui tvarkyti nuosavybės žemę ir siltamyje.

Moteris — skalbti ir pavaduoti tarnaites bei virėja jų laisvomis dienomis.

Geras atlyginimas ir 5 kambarių butas su baldais tame pačiame name. Susitarimui dėl asmeniško susitikimo skambinti

Mr. S A N S O N E
292 - 2507

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

POLISHERS & BUFFERS Must be experienced on lighting fixture parts.

Good pay and steady job. H. A. FRAMBURG & CO. 3320 CARROLL AVE.

GERA PROGA ISMOKTI KLIJŲ GAMYBOS Turi mokėti skaityti ir rašyti angliskai. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į Al Sinku, MORNINGSTAR — PAISLEY, 1770 CANALPORT (18th ir Canalport) arba skambinti Canal 6-2219

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių (3 miegamieji) šviesus butas antrame aukšte. Marquette Parke. Centralinis šildymas. PROSPECT 6-3186.

CICERO — Išnuomojamas 6 kambarių šviesus butas. Šildymas gazu. 1304 — 58 AVENUE

ISNUOMOJAMAS kambarys Marquette Parke apylinkėse šviesiam, nerūkančiam vyrui prie saugausios poros. Garažas, jei reikalingas. HE 4-7407.

bulansams be būtinio reikalo lakstyti miesto gatvėmis sirenas rėkinant.

Doherty pasakė, kad trafiko ekspertai nustatė, jog ambulansai daug daugiau žmonių užmuša ir sužeidžia besiekubėdami, negu išgelbsti skubiai beveždami ligonius.

Medikų paliūdimais, 98,2 nuosimčiai ambulansams greitai gabenamų ligonių dėl tokio gabenimo neturi jokios naudos, o likusiai 1,8% atvejais ligoniams dar tik pakenkia.

JEI NENORI ATSLILIKTI NUO PASAULIO ĮVYKIŲ — SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos lgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

IŠ NUOTRAUKŲ GERIAUSIŲ NAMŲ PASIRINKIMAS

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS BELL — REALTY J. BACEVICIUS 6455 So. Kedzie Ave. Prospect 8-2233

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNŲ PASIRINKIMAS

APDRAUDA • NOTARIJATAS

LEONAS REAL ESTATE 2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

NAUJA 7 kamb. mūro rezidencija prie M. Parke. 2 auto mūro garažas, karpetai, centrinis oro vėsinimas. \$34,900.
NAUJAS 2 BUTŲ mūras, 2 po 6 1/2. Ištaigingas rūsys, naujas garažas, prie Jaunimo Centro. \$36,900.
NAUJAS 2 BUTŲ mūras, 5 ir 2 kamb. Platus lotas, garažas, sausas rūsys. \$23,000.
NAUJAS 4 KAMB. mūras, aukšta pastogė, 35 pėdų lotas, garažas, tvora. Arti Marquette Parke. \$19,000.
NAUJAS 3 butų mūras, platus lotas, garažas, blokas nuo M. Parke. \$35,000.
2 BUTŲ MŪRAS, 2 po 6, 2 auto garažas, modernus butas, karpetai, sausas rūsys, arti ofiso. \$31,400.
3 BUTŲ MŪRAS su bižniu. \$4,600 nuomos metams. Kaina tik \$18,900.
6 KAMBARIŲ MŪRAS, modernus viduje, arti 63 ir California. \$19,700.
PAJAMU MŪRAS, 6 kamb. ir 2 kamb., arti 63 ir Campbell. \$19,900.
MEDINIS, 3 butai, arti 66 ir California. Geros pajamos. Susitarkite pamatyti. \$17,500.
3 BUTŲ MŪRAS, aukšta pastogė, mūro garažas, atskiri gazo šildymai, arti mūsų ofiso. \$26,000.

K. VALDIS REAL ESTATE

RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 West 59th Street PROSPECT 8-5454

MORINIS 2x6, įrengtas sklepas, atskiri šild. vienetai, modernus ir labai švarus, Brighton Parke.
MORINIS 4x4, gazo pečiai, 37 p. sklypas, žema kaina, Brighton Parke.
MORINIS 7 kamb., 30 pėdų sklypas, Marquette Parke, \$15,400.
MORINIS 2x4, 5 metų, Brighton Parke.

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

JONAS PLEIRYS Dažymas ir dekoravimas Rezidencinis ir komercinis Apdrauda, apskaičiavimai veltui 6658 S. ROCKWELL PR 8-8368

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS

Iš lauko ir vidaus, sienų popieravimas, sienų dekoravimas paveikslais (muralis ir interior decorating). Skambinti A. VAITEKUNAS Tel. 839 - 5299

A. ABALL ROOFING

Isteigta prieš 48 metus STOGAI — KAMINAI — RINOS NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI DEDAME NAUJAS "COPPER-ALLOY" RINAS. Jų nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kaip ir už galvanizotas. Taip pat taisome senas rinas, išsimaliname ir dažome. Darbas garantuotas. VISOKIUS STOGŲS taisom, atnaujiname ar naujai dengiame. Vartojam fiber-asphalt. Garantuoja, kad vanduo nenešels. KAMINAI — mūriniai, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdečius ir originalius kaminius: tinka gazo, alvyos ir anglies apšildymams. Sulaiko drėgmę. DAZOM IŠ LAUKO IR CEMENTUOJAME. — Pilonai apsidraude. — Nemokami apskaičiavimai. — Žemiausios kainos. Atdara dieną ir naktį bei sekmdieniais. LA 1-6047 arba RO 2-8778 Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS

Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose. CICERO HEATING AND SHEET METAL CO. 2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442 Juozas Zemaitsis OL 8-0412 ir Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose. Doms Zukauskas HEATING & SHEET METAL 4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, AUGUST 28, 1963

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

TAIP TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠĮ, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI ATVYKITE PAS MUS. DIVIDENDAI PASIUNČIAM KAS 1/4 METŲ UŽ INVESTIMENTUS 4 1/2% TAUPYMO SĄSKAITOS IKI \$10,000 APDRAUSTOS F.S.L.I. ISTAIGOJE.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN. 1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill. NEMOKAMAS PARKINIMAS Tel. 656-6330 ir 242-4395 Joseph F. Grybauskas, Exec-Secy.

Siuntinių išsiuntimas ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniais reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiųsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės sknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk)

CERTIFIED FOOD AND LIQUORS INC. VISUOMET "A" LAIPSNIO, VISAS VISČIUKAS — 25c SVARAS GERIAUSIO VISUOJE ŠALYJE PIENO GALIONAS 79c. IR UŽSTATAS. Didelis pasirinkimas U.S. mėsos produktų ir Dressel's kepyklos gaminių. 1906 - 24 WEST 69th STREET Didelis plotas pastatyti mašinoms.

SIUNTIMUI Į LIETUVĄ LABAI TINKA rašomos ir siuvasios mašinos, laikrodžiai "Karin", akordeonai ir t. t. Pas mus šių prekių didžiausias pasirinkimas. LIETUVIŲ SIUNTINIŲ SIUNTIMO BENDROVĖ WORLD PARCEL SERVICE 2715 W. 71st St. Chicago 29, Ill. Tel. 471-1424